

МОНГОЛ УЛСЫН
АЖ ҮЙЛДВЭР, ЭРДЭС БАЯЛГИЙН
САЙДЫН ТУШААЛ

2025 оны 05 сарын 26 өдөр

Дугаар А/22

Улаанбаатар хот

Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн яамны
стратеги төлөвлөгөө батлах тухай

Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.2 дахь хэсэг Монгол Улсын Яамны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.3 дахь хэсэг, Монгол Улсын Засгийн газрын 2020 оны 216 дугаар тогтоолыг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн яамны 2024-2028 оны Стратеги төлөвлөгөөг хавсралт ёсоор баталсугай.

2. Яамны стратеги төлөвлөгөөний дагуу тухайн жилийн байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг боловсруулан батлуулж, хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулахыг Төрийн нарийн бичгийн дарга (С.Жавхланбаатар)-д үүрэг болгосугай.

3. Тушаалын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газар (Б.Өнөмөнх)-т үүрэг болгосугай.

Ц.ТУВААН

Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн сайдына...-ны
05... дугаар сарын... өдрийн... дугаар
тушаалын хавсралт

СТРАТЕГИ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ
АЖ ҮЙЛДВЭР, ЭРДЭС БАЯЛГИЙН ЯАМ
(2024-2028 ОН)

ГАРЧИГ

ТОВЧИЛСОН ҮГ ХЭЛЛЭГ	3
1. НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ	4
2. МАНДАТЫН ШИНЖИЛГЭЭ	5
2.1. Аж үйлдвэрийн бодлогын асуудал хариуцсан зохион байгуулалтын бүтцийн нэгж	2-7
2.2. Эрдэс баялгийн бодлогын асуудал хариуцсан зохион байгуулалтын бүтцийн нэгж.....	7-9
2.3. Үйлдвэр, технологийн бодлогын хэрэгжилтийг зохицуулах зохион байгуулалтын нэгж.....	10
2.4. Геологи, уул уурхайн бодлогын хэрэгжилтийг зохицуулах асуудал хариуцсан зохион байгуулалтын бүтцийн нэгж.....	11-14
2.5. Газрын тосны бодлогын хэрэгжилтийг зохицуулах зохион байгуулалтын бүтцийн нэгж.....	15-16
2.6. Санхүү, хөрөнгө оруулалтын асуудал хариуцсан зохион байгуулалтын бүтцийн нэгж, түүний үндсэн үүрэг, чиг үүрэг	16
2.7. Төрийн захиргааны удирдлагын бодлого хариуцсан зохион байгуулалтын бүтцийн нэгж.....	17-19
2.8. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын асуудал хариуцсан зохион байгуулалтын бүтцийн нэгж	19
2.9. Салбарын хяналтын асуудал хариуцсан зохион байгуулалтын бүтцийн нэгж	19
3. АЛСЫН ХАРАА	20
4. ЭРХЭМ ЗОРИЛГО	20
5. ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭ	20
5.1. Аж үйлдвэрийн салбар	20
5.2. Уул уурхайн салбар	22
5.3. Геологийн салбар.....	23
5.4. Цөмийн энергийн салбар.....	25
5.5. Газрын тосны салбар.....	25
5.6. Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарын хууль, эрх зүйн орчин.....	24-26
5.7. Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарын хөрөнгө оруулалтын орчин	26-27
5.8. Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарын хүний нөөц.....	27-28
6. СТРАТЕГИЙН ЗОРИЛГО.....	33
7. СТРАТЕГИЙН ЗОРИЛГО БА САЛБАР, НУТАГ ДЭВСГЭРИЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН БҮТЦИЙН УЯЛДАА, ЗУРАГЛАЛ.....	34
8. АЖ ҮЙЛДВЭР, ЭРДЭС БАЯЛГИЙН ЯАМНЫ СТРАТЕГИ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	
(2020-2024 ОН)	35

ТОВЧИЛСОН ҮГИЙН ЖАГСААЛТ

УИХ	Улсын Их Хурал
ЗГХЭГ	Засгийн газрын хэрэг эрхлэх газар
ҮАБЗ	Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөл
АҮЭБЯ	Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн яам
СЯ	Сангийн яам
ХЗДХЯ	Хууль зүй, дотоод хэргийн яам
ХХААХҮЯ	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам
ХНХЯ	Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам
ГХЯ	Гадаад харилцааны яам
БОАЖЯ	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам
ЭХЯ	Эрчим хүчний яам
ЗТХЯ	Зам тээврийн хөгжлийн яам
БХБЯ	Барилга, хот байгуулалтын яам
БХЯ	Батлан хамгаалах яам
АМГТГ	Ашигт малтмал, газрын тосны газар
ҮГА	Үндэсний геологийн алба
ҮХГ	Үндэсний хөгжлийн газар
ЦЭК	Цөмийн энергийн комисс
ХХЕГ	Хил хамгаалах ерөнхий газар
ШУА	Шинжлэх ухааны академи
ЗХЖШ	Зэвсэгт хүчний жанжин штаб
МУИС	Монгол Улсын их сургууль
ШУС	Шинжлэх ухааны сургууль
ШУТИС	Шинжлэх ухаан, технологийн сургууль
ГУУС	Геологи, уул уурхайн сургууль
ХШУС	Хэрэглээний шинжлэх ухааны сургууль
МТС	Мэдээлэл технологийн сургууль
ГХ	Геологийн хүрээлэн
ГШХО	Гадаадын шууд хөрөнгө оруулалт
ПХ	Палеонтологийн хүрээлэн
ЗДТГ	Засаг даргын тамгын газар
ТЕГ	Тагнуулын ерөнхий газар
ТЕГ	Татварын ерөнхий газар
ЦЕГ	Цагдаагийн ерөнхий газар
АЕГ	Архивын ерөнхий газар
ҮДТ	Үндэсний дата төв
МГТБҮ	Монгол газрын тос боловсруулах үйлдвэр
ЭБМЗ	Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөл
БХГ	Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээ
ТББ	Төрийн бус байгууллага
ХХМТГ	Харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн газар
ҮТП	Үйлдвэрлэл, технологийн парк
ҮЧҮ	Үндсэн чиг үүрэг
ДЧҮ	Дэд чиг үүрэг

1. НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

Төрийн албаны тухай хуулийн 53 дугаар зүйлийн 53.1-д “Төсвийн ерөнхийлөн захирагч хууль тогтоомжид нийцүүлэн харьяа байгууллагын дөрвөн жилийн стратеги төлөвлөгөөг боловсруулан баталж, хэрэгжилтийг хариуцан зохион байгуулна.” гэж заасан.

Энэ хүрээнд Засгийн газрын 2020 оны 216 дугаар тогтоолоор “Стратеги төлөвлөгөө боловсруулах, батлах, хэрэгжилтийг хангах журам”-ыг шинэчлэн баталсан бөгөөд энэхүү журмыг үндэслэн Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн яамны ТНБД-ын 2024 оны 12 дугаар сарын 11-ны өдрийн А/74 дугаар тушаалаар Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн яамны 2024-2028 оны Стратеги төлөвлөгөөг боловсруулах Ажлын хэсэг байгуулагдсан.

Энэхүү тушаалын 2 дахь хэсэгт заасны дагуу Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн яамны стратеги төлөвлөгөөг боловсруулав.

2. МАНДАТЫН ШИНЖИЛГЭЭ

Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн (аж үйлдвэр, геологи, цөмийн энерги, уул уурхай, газрын тос) асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага нь дор дурдсан 49 хууль тогтоомжийн хүрээнд үйл ажиллагаагаа явуулж байна. Үүнд:

Яамны үйл ажиллагаанд мөрдөгдөж байгаа хуулиуд:	1. “Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого; 2. Агаарын бохирдлын тухай хууль; 3. Ашигт малтмалын тухай хууль; 4. Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль; 5. Бусад холбогдох хууль тогтоомж. 6. Гаалийн тариф, гаалийн татварын тухай 7. Газрын тос боловсруулах үйлдвэрийг дэмжих тухай хууль; 8. Газрын тосны бүтээгдэхүүний тухай хууль; 9. Газрын тосны тухай хууль; 10. Газрын төлбөрийн тухай 11. Газрын тухай хууль 12. Газрын хэвлийн тухай хууль; 13. Гол, мөрний урсац бүрэлдэх эх, усны сан бүхий газрын хамгаалалтын бүс, ойн сан бүхий газарт ашигт малтмал хайх, ашиглахыг хориглох тухай хууль; 14. Захиргааны ерөнхий хууль; 15. Зөвшөөрлийн тухай хууль; 16. Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай хууль; 17. Зөрчлийн тухай хууль; 18. Иргэдээс төрийн байгууллага, албан тушаалтанд гаргасан өргөдөл, гомдлыг шийдвэрлэх тухай; 19. Кибер аюулгүй байдлын тухай хууль; 20. Компанийн тухай хууль
---	--

	21. Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл; 22. Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль; 23. Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хууль; 24. Монгол Улсын төрөөс цацраг идэвхт ашигт малтмал болон цөмийн энергийн талаар баримтлах бодлого; 25. Монгол Улсын Үндсэн хууль; 26. Монгол Улсын яамны эрх зүйн байдлын тухай хууль; 27. Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хууль; 28. Технологи дамжуулах тухай хууль; 29. Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай 30. Төрийн албаны тухай хууль; 31. Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль 32. Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай 33. Төрийн хяналт шалгалтын тухай хууль; 34. Төсвийн тухай хууль; 35. Түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын тухай хууль; 36. Тэмдэгтийн хураамжийн тухай хууль 37. Тэсэрч дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн эргэлтэд хяналт тавих тухай хууль; 38. Уул уурхайн бүтээгдэхүүний биржийн тухай хууль; 39. Үйлдвэрлэл, технологийн парк байгуулж, хөгжүүлэх үндсэн чиглэл; 40. Үйлдвэрлэл, технологийн паркийн эрх зүйн байдлын тухай хууль; 41. Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татварын тухай 42. Үндэсний аюулгүй байдлын тухай хууль; 43. Үндэсний баялгийн сангийн тухай хууль; 44. Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт түүний удирдлагын тухай хууль; 45. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдлын тухай хууль; 46. Хөрөнгө оруулалтын тухай хууль; 47. Хөтөлбөрийг дор дурдсан хууль тогтоомжийн хүрээнд хэрэгжүүлнэ: 48. Хууль тогтоомжийн тухай хууль; 49. Цөмийн энергийн тухай хууль; 50. Шинжлэх ухаан, технологийн тухай хууль
--	--

51. Бусад.

Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн яамны бүтцийн нэгжүүдийн ерөнхий, үндсэн болон дэд чиг үүргүүдийг дараах байдлаар тодорхойлж байна. Үүнд:

2.1 Аж үйлдвэрийн бодлогын асуудал хариуцсан зохион байгуулалтын бүтцийн нэгж

Ерөнхий чиг үүрэг-1: Аж үйлдвэрийн салбарын хөгжлийн бодлого, стратегийг тодорхойлж, төлөвлөлт, хууль тогтоомжийг боловсронгуй болгох, бодлогын нэгдсэн удирдлагаар хангах, салбарын хөрөнгө оруулалтын орчныг сайжруулах, судалгаа, мэдээллээр хангах, инновац шингэсэн тэргүүний техник технологи дамжуулах, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийг өргөжүүлэх, агаар, орчны бохирдлыг бууруулахад ногоон хөгжлийг дэмжих.		
Үндсэн чиг үүрэг	Дэд чиг үүрэг	Хамтран хэрэгжүүлэх чиг үүрэг, оролцогчид
ҮЧҮ-1: Аж үйлдвэрийн салбарын бодлого, хууль, эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох, хэрэгжилтийг зохицуулах, бодлогын удирдлагаар хангах.	ДЧҮ-1: Аж үйлдвэрийн салбарын хөгжлийн бодлого, стратегийг тодорхойлж нэгдсэн төлөвлөлтөд тусгуулах, хууль тогтоомжийг боловсронгуй болгох санал, зөвлөмж боловсруулах, бодлогын нэгдсэн удирдлагаар хангах;	Холбогдох яам, агентлаг, аймаг, нийслэлийн ЗДТГ, төрийн болон төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгжүүд.
	ДЧҮ-2: Аж үйлдвэрийг хөгжүүлэхэд шаардагдах ус хангамж, эрчим хүч, тээвэр логистик зэрэг дэд бүтцийн төлөвлөлтийг боловсруулах, нэмүү өртөг шингээсэн бүтээгдэхүүний сүлжээг бий болгох, үйлдвэрлэл, технологийн паркийг байгуулж хөгжүүлэх хөтөлбөр боловсруулах;	Холбогдох яам, агентлаг, аймаг, нийслэлийн ЗДТГ, төрийн болон төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгжүүд.
ҮЧҮ-2: Аж үйлдвэрийн салбарын хууль тогтоомж, хөгжлийн бодлогын баримт бичиг, тогтоол шийдвэр, хөтөлбөрийн хувилбар, төсөл, төлөвлөгөө боловсруулах, хэрэгжилтийг хангуулах салбарын хөрөнгө оруулалтын орчныг сайжруулах, судалгаа, мэдээллээр хангах.	ДЧҮ-3: Аж үйлдвэрийн салбарын хууль тогтоомж, хөгжлийн бодлого, тогтоол шийдвэр, төсөл, хөтөлбөрийн хувилбар, төлөвлөгөө, боловсруулах, хэрэгжилтийг хангуулах;	Холбогдох яам, агентлаг, аймаг, нийслэлийн ЗДТГ, төрийн болон төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгжүүд.
	ДЧҮ-4: Аж үйлдвэрийн салбарт гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалтыг татах, төсөл, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх хувилбар боловсруулах, арга хэмжээг нэгдсэн бодлого, төлөвлөлт, удирдамжаар хангах;	Холбогдох яам, агентлаг, аймаг, нийслэлийн ЗДТГ, төрийн болон төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгжүүд.
	ДЧҮ-5: Салбарын судалгаа, статистик мэдээ, мэдээлэл	Холбогдох яам, агентлаг, аймаг,

	бэлтгэх, мэдээллийн сан бүрдүүлэх, олон нийтийг нээлттэй, ил тод мэдээллээр хангах.	нийслэлийн ЗДТГ, төрийн болон төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгжүүд.
ҮЧҮ-3:Инновац шингэсэн тэргүүний техник, технологи нэвтрүүлэх, нутагшуулах, дамжуулах, төр, хувийн хэвшлийн түншлэл, хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх, байгаль орчин, агаар, орчны бохирдлыг бууруулах чиглэлээр ногоон хөгжлийг дэмжих.	ДЧҮ-6:Төр, хувийн хэвшлийн түншлэл хамтын ажиллагааны хүрээнд хэрэгжүүлэх төсөл, хөтөлбөрийг тодорхойлох, хувийн хэвшлийн оролцоог дэмжих чиглэлээр бодлого, төлөвлөгөө боловсруулах;	Холбогдох яам, агентлаг, аймаг, нийслэлийн ЗДТГ, төрийн болон төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгжүүд.
	ДЧҮ-7:Аж үйлдвэрийн салбарт инновац шингэсэн дэвшилтэт техник, технологи нэвтрүүлэхэд шаардлагатай бүх талын дэмжлэг үзүүлж, энэ чиглэлээр төсөл, хөтөлбөр боловсруулах, шинжлэх ухааны үндэслэлтэй тооцоо судалгаа хийх;	Холбогдох яам, агентлаг, аймаг, нийслэлийн ЗДТГ, төрийн болон төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгжүүд.
	ДЧҮ-8:Сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний агаарын бохирдлын эсрэг бодлогын хувилбар, санал, зөвлөмж боловсруулж, хэрэгжүүлэх, аж үйлдвэрийн салбарын хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн асуудлыг удирдамжаар хангах.	Холбогдох яам, агентлаг, аймаг, нийслэлийн ЗДТГ, төрийн болон төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгжүүд.

2.2Эрдэс баялгийн бодлогын асуудал хариуцсан зохион байгуулалтын бүтцийн нэгж

Ерөнхий чиг үүрэг-1: Эрдэс баялгийн салбарын бодлого, төлөвлөлт, хууль тогтоомжийг боловсронгуй болгох, бодлогын нэгдсэн удирдлагаар хангах, геологийн судалгаа болон цөмийн энерги, уул уурхайн чиглэлээр хэрэгжих төсөл, хөтөлбөр, арга хэмжээний хэрэгцээ шаардлагыг судлах, баялгийн нөөцийн ашиглалтын бодлого, чиглэлийг тодорхойлох, хувилбар боловсруулах, ногоон хөгжлийн бодлогод дэмжлэг үзүүлэх.		
Үндсэн чиг үүрэг	Дэд чиг үүрэг	Хамтран хэрэгжүүлэх чиг үүрэг, оролцогчид
ҮЧҮ-1: Эрдэс баялаг (геологи, цөмийн энерги, уул уурхай, газрын тос)-ийн салбарыг хөгжүүлэх стратегийн бодлого,	ДЧҮ-1: Геологи, уул уурхай, газрын тос, цөмийн энергийн салбарыг хөгжүүлэх бодлого, урт, дунд хугацааны бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтэд	ЗГХЭГ, СЯ, ХЗДХЯ, ЭЗХЯ, ГХЯ, ЦЭК, УГА, АМГТГ, салбарын

төлөвлөлт, хууль тогтоомжийг боловсронгуй болгох, бодлогын нэгдсэн удирдлагаар хангах.	дүн шинжилгээ хийх, бодлогын баримт бичгийн төслийг боловсруулах, нэмэлт өөрчлөлт оруулах санал боловсруулах;	холбоод, аж ахуйн нэгжүүд
	ДЧҮ-2: Геологи, уул уурхай, газрын тос, цөмийн энергийн салбарын хууль, тогтоомжийг боловсронгуй болгон шинэчлэх, нэмэлт өөрчлөлт оруулах санал боловсруулах;	ЗГХЭГ, СЯ, ХЗДХЯ, ЭЗХЯ, ГХЯ, ЦЭК, УГА, АМГТГ, салбарын холбоод, аж ахуйн нэгжүүд
	ДЧҮ-3: Геологи, уул уурхай, газрын тос, цөмийн энергийн салбарын хэмжээнд мөрдөх дүрэм, журам, ангилал, заавар, шаардлага, зөвлөмжийн төсөл боловсруулах, батлуулах;	ЗГХЭГ, СЯ, ХЗДХЯ, ЭЗХЯ, ЦЭК, УГА, АМГТГ, салбарын холбоод, аж ахуйн нэгжүүд
ҮЧҮ-2: Эрдэс баялгийн салбарт хэрэгжүүлэх гадаад, дотоодын төсөл, хөтөлбөр, арга хэмжээг нэгдсэн удирдлага, бодлого, төлөвлөлтөөр хангах.	ДЧҮ-4: Эрдэс баялгийн салбарын гадаад харилцааг өргөжүүлэн хөгжүүлэх хүрээнд гадаад улс орнуудтай хамтын ажиллагааны санамж бичиг, гэрээ, хэлэлцээрийн төсөл боловсруулах, тэдгээрийн хэрэгжилтийг хангах;	СЯ, ЭЗХЯ, ГХЯ, ЦЭК, УГА, АМГТГ, гадаадын холбогдох байгууллага, салбарын холбоод, аж ахуйн нэгжүүд
	ДЧҮ-5: Эрдэс баялгийн салбарт хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, төсөл, арга хэмжээний санал боловсруулах, хэрэгжүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулах, нэгдсэн удирдлагаар хангах;	СЯ, ЭЗХЯ, ГХЯ, ЦЭК, УГА, АМГТГ, гадаадын холбогдох байгууллага, салбарын холбоод, аж ахуйн нэгжүүд.
ҮЧҮ-3: Улсын төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэх геологийн судалгааны ажлыг төлөвлөх, шаардагдах төсвийн саналыг боловсруулах, бодлого, хэтийн төлөвийг тодорхойлох;	ДЧҮ-6: Монгол Улсын нутаг дэвсгэрийн геологийн судалгааны түвшинд үнэлгээ өгсний үндсэн дээр цаашид баримтлах бодлого, судалгааны ажлын чиглэлийн хэтийн төлөвийг тодорхойлох;	ЭЗХЯ, УГА, АМГТГ, ГХ, ПХ, аймаг, нийслэлийн ЗДТГ, салбарын холбоод, аж ахуйн нэгжүүд.
	ДЧҮ-7: Улсын төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэх геологийн судалгааны ажлын жил бүрийн төлөвлөгөөг төлөвлөж, шаардагдах төсвийн саналыг боловсруулах,	СЯ, ЭЗХЯ, УГА, АМГТГ, ГХ, ПХ, аймаг, нийслэлийн ЗДТГ, салбарын

	батлуулах, гүйцэтгэлд хяналт тавих, мэргэжил арга зүйгээр хангах;	холбоод, аж ахуйн нэгжүүд.
	ДЧҮ-8: Геологийн судалгааны ажлын хээрийн болон суурин боловсруулалт, ажлын гүйцэтгэл, үр дүнгийн чанарыг сайжруулах чиглэлээр хэрэгжилтийг зохион байгуулах, зохицуулах, хяналт тавих.	ҮГА, салбарын холбоод, аж ахуйн нэгжүүд.
	ДЧҮ-2: Геомэдээллийн санг нэмэлт баяжуулах, цахимжуулах, мэдээлэлд боловсруулалт хийх чиглэлээр төсөл хэрэгжүүлэх, олон нийтэд ашиглахад хялбаршуулах, үйлчилгээ үзүүлэх, хэрэгжилтэд хяналт тавих.	ҮГА, АМГТГ, аж ахуйн нэгжүүд.
ҮЧҮ-5: Улсын хэмжээнд тогтоогдсон эрдэс баялгийн нөөцийг эдийн засгийн эргэлтэд оруулах, үйлдвэрлэл явуулахад шаардагдах дэд бүтцийг төлөвлөх, баялгийн өгөөжийг хуваарилах бодлогыг тодорхойлох, бодлогын удирдамжаар хангах, санал, зөвлөмж боловсруулах.	ДЧҮ-10.Гашуунсухайт-Ганцмод, Ханги-Мандал, Шивээхүрэн-Сэхээ хилийн боомтуудын хил дамнасан холболтын төмөр зам, ачаа тээврийн шилжүүлэн ачих терминалыг барина. /ЗГҮАХ/	ЗГХЭГ, ЗТЯ, ГХЯ, “Эрдэнэс Тавантолгой” ХК, Тавантолгой төмөр зам.
	ДЧҮ-11: Улсын хэмжээнд тогтоогдсон эрдэс баялгийн нөөцийг эдийн засгийн эргэлтэд оруулах, үйлдвэрлэл явуулахад шаардагдах дэд бүтцийг төлөвлөх, баялгийн өгөөжийг хуваарилах бодлогыг тодорхойлох санал, зөвлөмжийг боловсруулах.	ЗГХЭГ, СЯ, ХЗДХЯ, ЭЗХЯ, ГХЯ, БОУАӨЯ, ЦЭК, ҮГА, АМГТГ, салбарын холбоод, аж ахуйн нэгжүүд.
ҮЧҮ-6: Уул уурхайн салбарын эрх зүйн орчныг ногоон хөгжлийн үзэл баримтлалд нийцүүлэх замаар боловсронгуй болгох.	ДЧҮ-12: Уул уурхайн салбарт байгаль орчин, нийгэм, засаглалын ил тод байдлын стандартыг нэвтрүүлэх замаар ногоон, тогтвортой хөгжлийг дэмжихэд бодлогын нэгдсэн удирдлагаар хангах.	ЗГХЭГ, БОУХӨЯ, МУУҮА, Шинжлэх ухааны болон олон улсын байгууллагууд.

	ДЧҮ-13: Тогтвортой уул уурхай, ногоон эрчим хүчний шилжилтийг дэмжих хүрээнд чухал ашигт малтмалын талаар баримтлах бодлогыг тодорхойлох.	ЗГХЭГ, БОУХӨЯ, ЭХЯ, МУУҮА, Шинжлэх ухааны болон олон улсын байгууллагууд.
--	---	---

2.3 Үйлдвэр, технологийн бодлогын хэрэгжилтийг зохицуулах зохион байгуулалтын нэгж

Ерөнхий чиг үүрэг- Аж үйлдвэрийн салбарын бодлогын хэрэгжилтийг зохицуулах, удирдамжаар хангах, төсөл, хөтөлбөр, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд бүх талын дэмжлэг үзүүлэх, зохицуулах, тайлагнах;		
Үндсэн чиг үүрэг	Дэд чиг үүрэг	Хамтран хэрэгжүүлэх чиг үүрэг, оролцогчид
ҮЧҮ-1: Хар ба өнгөт төмөрлөг, металл хийц, машин үйлдвэрлэл, химийн болон нүүрс боловсруулах үйлдвэрийг хөгжүүлэх, газрын тос боловсруулах үйлдвэрийг барьж байгуулах, нэмүү өртөг шингэсэн бүтээгдэхүүний сүлжээг бий болгох чиглэлээр бодлогын хэрэгжилтийг зохицуулах.	ДЧҮ-1: Түүхий эд, бүтээгдэхүүнийг анхан шатнаас гүн боловсруулах хүнд үйлдвэрүүдийг ашиглалтад оруулж, нэмүү өртөг шингээсэн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэхэд дэмжлэг үзүүлэх.	ЗГХЭГ, бүх яамд, АМГТГ, Аймаг, Нийслэлийн ЗДТГ, салбарын холбоод, Аж ахуйн нэгжүүд
	ДЧҮ-2: Хүнд үйлдвэрлэлийн чиглэлээр үйлдвэрлэл, технологийн парк байгуулах болон “Алтанширээт”, “Гэрэлт говь” үйлдвэрлэл, технологийн паркуудыг дагалдах бусад үйлдвэрийн хамт байгуулахыг төр, хувийн хэвшлийн хүрээнд хэрэгжүүлэх	ЗГХЭГ, бүх яамд, АМГТГ, Аймгийн ЗДТГ, салбарын холбоод, Аж ахуйн нэгжүүд
	ДЧҮ-3: Хар ба өнгөт төмөрлөг, металл хийц, машин үйлдвэрлэл, химийн болон нүүрс, газрын тос боловсруулах үйлдвэрийг байгуулах, үйлдвэрт тос дамжуулах хоолой барих ажлыг зохион байгуулах.	ЗГХЭГ, бүх яамд, АМГТГ, Аймгийн ЗДТГ, салбарын холбоод, Аж ахуйн нэгжүүд
ҮЧҮ-2: Үйлдвэрлэл, технологийн парк болон	ДЧҮ-4: Салбарын бодлого, төлөвлөлт, хууль, тогтоомж,	Холбогдох яамд, Аж ахуй нэгжүүд.

боловсруулах үйлдвэрийн төсөл, хөтөлбөрт үнэлэлт, дүгнэлт өгөх, төлөвлөх, хэрэгжилтийг зохицуулах, мэргэжил, арга зүйгээр хангах	төсөл хөтөлбөрүүдийн хэрэгжилтийг зохицуулах.	
	ДЧҮ-5: Аж үйлдвэрийн техник, эдийн засгийн үндэслэлд дүн шинжилгээ хийж санал, дүгнэлт, зөвлөмж боловсруулах, мэргэшил арга зүйгээр хангах.	АМГТГ
ҮЧҮ-3: Үйлдвэрлэлд тэргүүний технологи, инновацыг нэвтрүүлэх, нутагшуулах, дамжуулах үйл ажиллагааг бодлогын хэрэгжилтээр зохицуулах, технологийн түвшнийг үнэлэх, тодорхойлох чиглэлээр мэргэжил, арга зүйгээр хангах	ДЧҮ-6: Хоёрдогч түүхий эдийн боловсруулалтын түвшинг нэмэгдүүлэх чиглэлээр төсөл, хөтөлбөрийн санал боловсруулах.	Холбогдох яамд, салбарын холбоод, аж ахуйн нэгжүүд.
	ДЧҮ-7: Хүнд үйлдвэрлэлийн технологийн түвшний үнэлгээнд дүн шинжилгээ хийж санал, дүгнэлт, зөвлөмж боловсруулах, мэргэшил арга зүйгээр хангах.	ЭЗХЯ
ҮЧҮ-4: Аж үйлдвэрийн салбарын судалгаа, мэдээллийн нэгдсэн санг бүрдүүлэх, хөтлөх, хүний нөөцийг бэлтгэх, давтан сургах чиглэлээр холбогдох байгууллагуудтай хамтран ажиллана.	ДЧҮ-8: Хүнд үйлдвэрийн салбарын мэдээллийн нэгдсэн санг бүрдүүлэх, цахимжуулах, мэдээлэлд боловсруулалт хийх чиглэлээр төсөл хэрэгжүүлэх, олон нийтэд ашиглахад боломжтой болгох, үйлчилгээ үзүүлэх;	ЗГХЭГ, бүх яамд, АМГТГ, аймгийн ЗДТГ, салбарын холбоод, аж ахуйн нэгжүүд.
	ДЧҮ-9: Салбарын хүний нөөцийг бэлтгэх, давтан сургах чиглэлээр холбогдох төрийн болон төрийн бус байгууллага, сургалтын байгууллагуудтай хамтран ажиллах;	БЯ, ГБХНХЯ, төрийн бус байгууллагууд, сургалтын байгууллагууд

2.4 Геологи, уул уурхайн бодлогын хэрэгжилтийг зохицуулах асуудал хариуцсан зохион байгуулалтын бүтцийн нэгж

Ерөнхий чиг үүрэг-1: Геологи, цөмийн энерги, уул уурхайн салбарын бодлогын хэрэгжилтийг зохицуулах, удирдамжаар хангах, төсөл, хөтөлбөр, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд бүх талын дэмжлэг үзүүлэх, зохицуулах, тайлагнах		
Үндсэн чиг үүрэг	Дэд чиг үүрэг	Хамтран хэрэгжүүлэх чиг үүрэг, оролцогчид

ҮЧҮ-1: Геологи, цөмийн энерги, уул уурхайн салбарын хөгжлийн бодлого, хууль тогтоомж, үйл ажиллагааг олон нийтэд сурталчлан таниулах, геомэдээллийн санг бүрдүүлэх, хөгжүүлэх, нийтэд ил тод, нээлттэй үйлчлэх, үйл ажиллагааг зохицуулах;	ДЧҮ-1:Геологийн салбарын бодлого, түүний хэрэгжилт, хууль тогтоомж, түүний биелэлт, салбарын үйл ажиллагааг сурталчлах, чуулга, уулзалт, сургалтыг төрийн бус байгууллагуудтай хамтран зохион байгуулах	АМГТГ, ЦЭК, ҮГА, судалгаа, шинжилгээний байгууллагууд, салбарын холбоод, аж ахуйн нэгжүүд.
ҮЧҮ-2: Ашигт малтмалын хайгуулын ажлыг эрчимжүүлэх замаар улсын эрдэс баялгийн сан хөмрөгийг арвижуулах, хайгуулын ажилд шаардлагатай гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалтыг татах бодлогыг тодорхойлох, бодлогын удирдамжаар хангах, санал, зөвлөмж боловсруулах.	ДЧҮ-8: Геологи-хайгуулын ажилд гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалтыг татах бодлогын хэрэгжилтэд дүн шинжилгээ хийж, цаашид авах бодлогын арга хэмжээг тодорхойлох, бодлогын удирдамжаар хангах; ДЧҮ-9: Ашигт малтмалын геологи-хайгуулын ажлын хэмжээг нэмэгдүүлэх, улсын эрдэс баялгийн нөөцийг өсгөх ажлыг зохион байгуулах, хяналт тавих, холбогдох санал, зөвлөмжийг боловсруулах;	ЭЗХЯ, ҮГА, АМГТГ, ГХ, ПХ, салбарын холбоод, аж ахуйн нэгжүүд. ҮГА, АМГТГ, ГХ, ПХ, салбарын холбоод, аж ахуйн нэгжүүд.
ҮЧҮ-3: Улсын эрдэс баялгийн сан хөмрөгийг арвижуулах, ашигт малтмалын хайгуулын ажлыг нэмэгдүүлэх, гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалтыг татах, уул уурхайн тогтвортой хөгжлийг хангуулах чиглэлээр бодлогын хэрэгжилтийг зохицуулах, зохион байгуулах;	ДЧҮ-1: Хувийн хөрөнгөөр хийсэн ашигт малтмалын нөөц бүхий хайгуулын ажлын үр дүнгийн тайланг хүлээн авах, хянах, ЭБМЗ-ийн хурлаар хэлэлцүүлэх, холбогдох шийдвэр гаргуулах, төрөл бүрийн мэдээ гаргах ажлыг зохион байгуулах хэрэгжилтэд хяналт тавих ДЧҮ-2: Ашигт малтмалын ордын нөөцийн бүртгэл, хөдөлгөөн, тэнцэл хийх хууль эрхзүйн баримт бичгийг шинэчлэн боловсруулж батлуулах, цахимжуулах, Ашигт малтмалын төрлөөр нөөцийн тэнцлийг гаргаж, нөөцийн болон ордын шаардлагатай мэдээллийг	АМГТГ, ҮГА, салбарын холбоод, аж ахуйн нэгжүүд. АМГТГ, ҮГА

	гаргах ажлыг зохион байгуулах, хэрэгжилтэд хяналт тавих	
ҮЧҮ-4: Стратегийн ач холбогдол бүхий ашигт малтмалын ордын талбайн хил, заагийг тогтоох, сонгон шалгаруулалтаар хайгуулын тусгай зөвшөөрөл олгох талбайг батлуулах, хайгуулын тусгай зөвшөөрлийг олгох ажлыг зохион байгуулах, хэрэгжилтийг хангуулах	ДЧҮ-1: Цөмийн энергийн тухай хуулийн нэмэлт өөрчлөлтөөр стратегийн ач холбогдолтой ордод хамаарах ураны ордуудын талбайн хил заагийг тогтоож, ЗГ-ын хуралдаанаар хэлэлцүүлэн шийдвэрлүүлэх ажлыг зохион байгуулах	ЗГХЭГ, АМГТГ, ҮГА,
	ДЧҮ-2: Улсын төсвийн хөрөнгөөр геологийн судалгаа, эрэл үнэлгээний ажил хийж хэтийн төлөвийг үнэлсэн, баялгийг нь тогтоосон талбайнуудыг ялган кадастрын болон зурагзүйн мэдээллийн шүүлт хийлгэн сонгон шалгаруулалтаар олгох боломжтой талбайг ЗГ-ын хуралдаанаар хэлэлцүүлж, шийдвэрлүүлэх ажлыг зохион байгуулах	АМГТГ, ҮГА, Зурагзүйн газар
	ДЧҮ-3: Ашигт малтмалын хайгуулын тусгай зөвшөөрөл олгох сонгон шалгаруулалтын журмыг шинэчлэн боловсруулж хууль эрхзүйн актанд бүртгүүлэн, олон нийтэд нээлттэй, ил тод байдлаар сонгон шалгаруулалтыг бусад Төрийн болон Төрийн бус байгууллагуудын төлөөллийг оролцуулан хамтран зохион байгуулах, тусгай зөвшөөрөл олголтын нэмэгдүүлэх	АМГТГ, ҮГА, салбарын холбоод
	ДЧҮ-4: Бүтээн байгуулалттай холбоотой түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөл олгох асуудлыг ЗГ-ыг хуралдаанаар хэлэлцүүлж шийдвэрлүүлэх	ЗТЯ, БХБЯ, АМГТГ, ААН-үүд

ҮЧҮ-4: ЗГҮАХ-ийн 3.3.1.1 “Уул уурхайн салбарын түүхий эдийн боловсруулалтын түвшин болон хүнд үйлдвэрлэлийн хүчин чадлыг өсгөж, экспортын орлогыг нэмэгдүүлнэ”	ДЧҮ-4: Тавантолгой нүүрс баяжуулах үйлдвэрийн түүхий эдийг тээвэрлэх конвейерийн системийг ашиглалтад оруулах	ЗТЯ, БХБЯ, АМГТГ, ААН-үүд
ҮЧҮ-5: ЗГҮАХ-ийн 3.3.1.4 “Оюутолгойтой дүйцэхүйц дараагийн стратегийн бүтээн байгуулалтыг эхлүүлнэ”	ДЧҮ-1: Цагаансуваргын зэс молибдений ордыг эдийн засгийн эргэлтэд оруулах.	ЗТЯ, БХБЯ, АМГТГ, ААН-үүд
ҮЧҮ-6: ЗГҮАХ-ийн 3.3.1.10 “Алтны олборлолтыг нэмэгдүүлэх”	ДЧҮ-1: Алтны үндсэн ордыг эдийн засгийн эргэлтэд оруулах	АМГТГ, ҮГА, ААН, салбарын холбоод
ҮЧҮ-7: ЗГҮАХ-ийн 1.3.2.2 “Асгатын мөнгөний ордын нөөцийг тогтоож эргэлтэд оруулна.”	ДЧҮ-1: Асгатын мөнгөний ордын нөөцийг олон улсын нөөц баялгийн /JORC/ ангилалд нийцүүлэх хайгуулын ажлын төлөвлөгөө, нэмэлт хайгуулын ажил, хагас үйлдвэрлэлийн технологийн дээжлэлт, туршилт хийж үр дүнгийн тайлан боловсруулж, батлуулах	АМГТГ, ҮГА, ААН, салбарын холбоод
ҮЧҮ-8: Уурхай, уулын үйлдвэрийн техник-эдийн засгийн үндэслэлийг эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлөөр хэлэлцүүлж хүлээн авах, уурхай, уулын болон баяжуулах үйлдвэрийг байнгын ашиглалтад хүлээн авах ажлын зохион байгуулах	ДЧҮ-1: Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн үйл ажиллагааг ил тод, нээлттэй зохион байгуулах, шаардлагатай дүрэм, журмыг боловсруулах, батлуулах	АМГТГ, ҮГА, салбарын холбоод
	ДЧҮ-2: Ашиглалтад бэлтгэсэн уурхай, уулын үйлдвэрийг байнгын ашиглалтад хүлээн авах ажлыг зохион байгуулах, холбогдох дүрэм, журмыг боловсруулах, батлуулах	БОУАӨЯ, ГБХНХЯ, АМГТГ, нутгийн захиргааны байгууллага, ААН-үүд
ҮЧҮ-9: Тэсрэх материалын агуулах, тэсрэх бодис болон	ДЧҮ-1: Үйлдвэрлэлийн зориулалттай тэсрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн	ЗХЖШтаб, ТЕГ, ЦЕГ, ОБЕГ, АМГТГ,

тэсэлгээний хэрэгслийн үйлдвэр, тэсрэх материал, тэсэлгээний хэрэгслийг импортлох, тэсэлгээний ажил үйлчилгээ явуулах, тэсэлгээчний эрх олгох, сунгах үйл ажиллагааны хэрэгжилтийг зохицуулах	үйлдвэр, агуулахын аюулгүйн бүсийг тооцоогоор тогтоох, ашиглалтад хүлээн авах ажлыг зохион байгуулах	салбарын холбоод, ААН-үүд
	ДЧҮ-2: Тэсэрч дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн эргэлтийн асуудлаар санал, дүгнэлт боловсруулах үүрэг бүхий мэргэжлийн зөвлөлийн үйл ажиллагааг удирдан зохион байгуулах	ЗХЖШтаб, ТЕГ, ЦЕГ, ОБЕГ, АМГТГ, салбарын холбоод, ААН-үүд
	ДЧҮ-3: Үйлдвэрлэлийн зориулалттай тэсэлгээний эргэлтийн асуудлаар санал, дүгнэлт боловсруулах, холбогдох дүрэм, журмыг боловсронгуй болгох	ЗХЖШтаб, ТЕГ, ЦЕГ, ОБЕГ, АМГТГ, салбарын холбоод, ААН-үүд
ҮЧҮ-10: Бичил уурхайн талаарх зохицуулалтыг боловсронгуй болгох, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн холбогдолтой эрх зүйн актуудын хэрэгжилтийг хангуулах	ДЧҮ-1: Бичил уурхайн чиглэлээр холбогдох тооцоо судалгаа хийх, санал боловсруулах, эрх зүйн зохицуулалтыг боловсронгуй болгох	МБУДХ, АМГТГ, нутгийн захиргааны байгууллага
	ДЧҮ-2: Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн холбогдолтой эрх зүйн зохицуулалтыг боловсронгуй болгох талаар санал боловсруулах, хэрэгжилтийг хангуулах арга хэмжээг зохион байгуулах	ГБХНХЯ, БОУАӨЯ, АМГТГ, салбарын холбоод

2.5 Газрын тосны бодлогын хэрэгжилтийг зохицуулах зохион байгуулалтын бүтцийн нэгж

Ерөнхий чиг үүрэг-1: Газрын тосны салбарын төсөл, хөтөлбөр хэрэгжүүлэх, газрын тос, уламжлалт бус газрын тосны эрэл, хайгуулын ажлыг эрчимжүүлэх, ашиглалт, олборлолт, экспортыг нэмэгдүүлэх, газрын тосны бүтээгдэхүүний хангамж, нийлүүлэлтийн тогтвортой байдлыг хангах, бодлогын удирдамжаар хангах.		
Үндсэн чиг үүрэг	Дэд чиг үүрэг	Хамтран хэрэгжүүлэх чиг үүрэг, оролцогчид

ҮЧ-1: Газрын тосны салбарын төсөл, хөтөлбөр хэрэгжүүлэх, газрын тос, уламжлалт бус газрын тосны эрэл, хайгуулын ажлыг эрчимжүүлэх, ашиглалт, олборлолт, экспортыг нэмэгдүүлэх, газрын тосны бүтээгдэхүүний хангамж, нийлүүлэлтийн тогтвортой байдлыг хангах, бодлогын удирдамжаар хангах үндсэн үүргийг хэрэгжүүлнэ.	ДЧҮ-1: Дорноговь аймагт дотоодын түүхий эдэд түшиглэсэн газрын тос боловсруулах үйлдвэрийг ашиглалтад оруулж, олон улсын стандартын шаардлага хангасан авто бензин, түлшний тодорхой хувийг дотоодоосоо хангах нөхцөлийг бүрдүүлэх;	ЗГХЭГ, бүх яамд, АМГТГ, аймгийн ЗДТГ, салбарын холбоод, аж ахуйн нэгжүүд, гэрээлэгч, олон улсын байгууллагууд.
	ДЧҮ-2: Газрын тосны бүтээгдэхүүний 3-6 сарын хэрэглээний нөөц бүрдүүлэхэд шаардлагатай улсын нөөцийн шатахууны агуулахын барилга байгууламжийг ашиглалтад оруулах;	ЗГХЭГ, бүх яамд, АМГТГ, аймгийн ЗДТГ, салбарын холбоод, аж ахуйн нэгжүүд.
	ДЧҮ-3: Газрын тосны салбарын стандарт, дүрэм, журмын хэрэгжилтийг хангах, өөрчлөх, шинэчлэх санал боловсруулах ажлыг зохион байгуулах, холбогдох байгууллагуудтай хамтран хяналт тавих;	ЗГХЭГ, бүх яамд, АМГТГ, бусад холбогдох төрийн байгууллагууд, аймгийн ЗДТГ, салбарын холбоод, аж ахуйн нэгжүүд.

2.6 Санхүү, хөрөнгө оруулалтын асуудал хариуцсан зохион байгуулалтын бүтцийн нэгж, түүний үндсэн үүрэг, чиг үүрэг:

Ерөнхий чиг үүрэг-1: Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн сайдын төсөв, санхүү, хөрөнгө оруулалтыг үр ашигтай төлөвлөлт хийж, зарцуулах, хэрэгжилт болон төсвийн нээлттэй байдалд хяналт тавих, тайлагнах, нэгдсэн удирдлагаар хангах, салбарын хөрөнгө оруулалтын орчиныг сайжруулах, төсөл хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангахад дэмжлэг үзүүлэх.		
Үндсэн чиг үүрэг	Дэд чиг үүрэг	Хамтран хэрэгжүүлэх чиг үүрэг, оролцогчид
ҮЧ-1: Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн сайдын төсөв, санхүү, хөрөнгө оруулалтыг үр ашигтайгаар төлөвлөх, зарцуулах, хэрэгжилтэд хяналт тавих, салбарын хөрөнгө оруулалтын орчныг сайжруулах, төсөл хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангахад дэмжлэг үзүүлэх.	ДЧҮ-1: Сайдын багцын төсвийг үр ашигтайгаар төлөвлөх, санхүүжүүлэх, хэрэгжилтэд хяналт тавих, тайлагнах үйл ажиллагааг удирдан зохион байгуулах;	СЯ, УАГ, АМГТГ, УГА болон ЦЭКАА
	ДЧҮ-2: Сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний харьяа төрийн болон төрийн өмчийн оролцоотой байгууллагуудын санхүүгийн тайланг салбарын сайдын нэгдсэн тайланд нэгтгэх;	ЗГХЭГ, СЯ, УАГ, АМГТГ, УГА, ЦЭК, төрийн болон төрийн өмчийн оролцоотой байгууллагууд

	Сайдын багцын төсвийн санхүү, хөрөнгө оруулалтыг төлөвлөх, зохицуулах, тайлагнах үйл ажиллагааг зохион байгуулах, үйлчилгээ үзүүлэх;	СЯ, УАГ, АМГТГ, УГА болон ЦЭКАА
	Сайдын багцын хүрээнд хийгдэх төсвийн хөрөнгө оруулалт, худалдан авах ажиллагааг төлөвлөх, зохион байгуулах, тайлагнах;	СЯ, УАГ, ТХААГ, АМГТГ, УГА болон ЦЭКАА.
	Гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалтын төсөл, хөтөлбөр, арга хэмжээний санхүүжилт, хэрэгжилтийг хангахад бүх талын дэмжлэг үзүүлэх;	ЗГХЭГ, СЯ, УАГ, АМГТГ болон ЦЭК, Олон улсын байгууллагууд, гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулагчид.
	Яамны санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийг хөтлөх, төлөвлөх, зохион байгуулах, тайлагнах.	СЯ, УАГ, яамны дотоод бүтцийн нэгжүүд.

2.7 Төрийн захиргааны удирдлагын бодлого хариуцсан зохион байгуулалтын бүтцийн нэгж

Ерөнхий чиг үүрэг-1: Төрийн захиргааны болон хүний нөөцийн удирдлагын манлайллыг хангах, эрх зүйн зөвлөгөө, дэмжлэг үзүүлэх, салбарын гадаад хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх, цахим шилжилт, хөтөлбөр, төсөл арга хэмжээ хэрэгжүүлэх ажлыг салбарын хэмжээнд зохион байгуулах, нэгдсэн удирдлагаар хангах.		
Үндсэн чиг үүрэг	Дэд чиг үүрэг	Хамтран хэрэгжүүлэх чиг үүрэг, оролцогчид
ҮЧ-1:Төрийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах.	ДЧҮ-1: Төрийн захиргааны удирдлагын манлайллыг хангах, аппаратын дотоод ажил болон олон нийттэй харилцах, бодлого, стратеги, хөтөлбөр, төсөл, төлөвлөгөө, хамтын ажиллагааны гэрээ, хэлэлцээрийн хэрэгжилтийг нэгтгэн тайлагнах;	ЗГХЭГ, бүх яамд, АМГТГ, УГА, аймаг, нийслэлийн ЗДТГ, салбарын холбоод, аж ахуйн нэгжүүд, олон улсын байгууллагууд.
ҮЧ-2: Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарын мэргэжилтэй боловсон	ДЧҮ-2: Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарын мэргэжилтэй	ЗГХЭГ, ХНХЯ, БСШУЯ, АМГТГ, УГА, ТАЗ, АТГ,

хүчний чадавхыг дээшлүүлэх, хэрэгжилтийг зохицуулах, зохион байгуулах.	боловсон хүчнийг бэлтгэх, сургах, давтан сургах чиглэлээр хөтөлбөр, төлөвлөгөө, боловсруулах, хэрэгжилтийг зохицуулах, зохион байгуулах;	салбарын холбоод, аж ахуйн нэгжүүд.
ҮЧ-3 Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарын эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох, хууль тогтоомжийн талаар олон нийтэд сурталчлан таниулах.	ДЧҮ-3: Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарын хууль тогтоомж, түүнд нийцүүлэн боловсруулах бусад эрх зүйн актын төсөл боловсруулах, өргөн барихад дэмжлэг үзүүлэх;	ҮАБЗ, ЗГХЭГ, бүх яамд, АМГТГ, ҮГА, салбарын мэргэжлийн холбоод, аймаг, нийслэлийн ЗДТГ, аж ахуйн нэгжүүд, олон улсын байгууллагууд.
	ДЧҮ-3: Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарын хууль, эрх зүйн орчны давхардал хийдлийг арилгах, хяналт тавих;	ҮАБЗ, ЗГХЭГ, бүх яамдууд, АМГТГ, ҮГА, салбарын мэргэжлийн холбоод, аймаг, нийслэлийн ЗДТГ аж ахуйн нэгжүүд, олон улсын байгууллагууд.
ҮЧ-4: Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарын гадаад харилцаа, хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх.	ДЧҮ-4: Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарын гадаад хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх, хөрөнгө оруулалтын гэрээний талаар гадаад орон, олон улсын эрх зүй, туршлагыг судлах, санал гаргах, дэмжлэг үзүүлэх.	ЗГХЭГ, ГХЯ, АМГТГ, ҮГА, Элчин сайдын яамд, аймаг, нийслэлийн ЗДТГ, салбарын мэргэжлийн холбоод, аж ахуйн нэгжүүд, олон улсын байгууллагууд.
ҮЧ-5: УУХҮЯ, АМГТГ, ҮГА-ны үйл ажиллагааны үндсэн чиглэлийн хүрээнд төрийн байгууллага, аж ахуйн нэгж, иргэдэд чиглэсэн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах.	ДЧҮ-5: Цахим засаглалын багц хуулиудын хэрэгжилтийг хангаж ажиллах	ЦХИХХЯ, ХЗДХЯ АМГТГ, ҮГА.
	ДЧҮ-6: Байгууллагын сүлжээ болон программ хангамж, техник хэрэгслийн ашиглалт, мэдээллийн аюулгүй байдлыг хангах, мэдээлэл солилцох	ЦХИХХЯ, ХЗДХЯ, АМГТГ, ҮГА

	техникийн шийдэл болон технологи нэвтрүүлэх ажлыг зохион байгуулах	
--	--	--

2.8 Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын асуудал хариуцсан зохион байгуулалтын бүтцийн нэгж

Ерөнхий чиг үүрэг-1: Хууль тогтоомж, бодлогын хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ хийж, үр дүнд үнэлгээ өгөх, дотоод аудит хийх, эрсдэлийн удирдлагаар хангах, цахим шилжилт, хөтөлбөр, төсөл арга хэмжээ хэрэгжүүлэх ажлыг салбарын хэмжээнд зохион байгуулах, нэгдсэн удирдлагаар хангах.		
Үндсэн чиг үүрэг	Дэд чиг үүрэг	Хамтран хэрэгжүүлэх чиг үүрэг, оролцогчид
ҮЧҮ-1: Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэр, бодлогын баримт бичиг, байгууллагын үйл ажиллагаа, төсөл хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийх, дүгнэлт зөвлөмж боловсруулах, сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудад дотоод аудит хийх, эрсдэлийн удирдлагаар хангах.	ДЧҮ-1: Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарын хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэр, бодлогын баримт бичиг, төсөл хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх, дүгнэлт зөвлөмж боловсруулах, хэрэгжилтийг хангуулах, үр дүнг тайлагнах;	ЗГХЭГ, СЯ, АМГТГ, ҮГА, аймаг, нийслэлийн ЗДТГ.
	ДЧҮ-2: Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудад дотоод аудит хийх, эрсдэлийн удирдлагаар хангах;	ЗГХЭГ, УУХҮЯ, СЯ, АМГТГ, ҮГА, төрийн өмчит аж ахуйн нэгжүүд.

2.9 Салбарын хяналтын асуудал хариуцсан зохион байгуулалтын бүтцийн нэгж

Ерөнхий чиг үүрэг-1: Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарын эрсдэлд суурилсан хяналт шалгалтын бодлогыг тодорхойлох, төлөвлөх, үнэлэлт дүгнэлт өгч, нэгдсэн удирдлагаар хангах.		
Үндсэн чиг үүрэг	Дэд чиг үүрэг	Хамтран хэрэгжүүлэх чиг үүрэг, оролцогчид
ҮЧ-1: Салбарын хууль тогтоомж, бодлогын хэрэгжилтэд төрийн хяналт шалгалтын тухай хуулийн дагуу хяналт тавих, үйл ажиллагаанаас учирч болзошгүй эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх,	ДЧҮ 1. Хяналтын тогтолцоог олон улсын жишигт нийцүүлэх, хяналт шалгалтын стратеги, эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох,	ЗГХЭГ, бүх яамд, АМГТГ, аймгийн ЗДТГ, олон улсын байгууллагууд.
	ДЧҮ 2. Эрсдэлд суурилсан хяналт шалгалтын бодлогыг үйл ажиллагааны стратегийн зорилтуудтай уялдуулан	ЗГХЭГ, бүх яамд, АМГТГ, аймгийн ЗДТГ, олон улсын байгууллагууд.

аюулгүй байдлыг хангуулах.	тодорхойлох, төлөвлөх, салбарын хууль тогтоомж, бодлогын хэрэгжилтэд төрийн хяналт шалгалтын тухай хуулийн дагуу хяналт тавих	
	ДЧҮ 3. Хүн амын эрүүл мэнд, хүрээлэн буй орчинд учирч болзошгүй эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, аюулгүй байдлыг хангуулах.	ЗГХЭГ, бүх яамд, АМГТГ, аймгийн ЗДТГ, олон улсын байгууллагууд
ҮЧ-2: Цахим технологид тулгуурласан бүртгэл, мэдээллийн санг ашиглан тусгай зөвшөөрөл олгох	ДЧҮ 4. Цацрагийн үүсгүүрийн тусгай зөвшөөрөл олгох, цөмийн материал, цацрагийн үүсгүүрийн улсын бүртгэл хөтлөх, цахим системийн хөгжүүлэлт хийх.	ЗГХЭГ, бүх яамд, АМГТГ, аймгийн ЗДТГ, олон улсын байгууллагууд.
	ДЧҮ 5. Тэсэрч дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн эргэлтэд хяналт тавих,	ЗГХЭГ, бүх яамд, АМГТГ, аймгийн ЗДТГ, олон улсын байгууллагууд.

3. АЛСЫН ХАРАА

ЭРДЭС БАЯЛГААР НИЙГМИЙН ҮНЭТ ЗҮЙЛ БҮТЭЭНЭ.

4. ЭРХЭМ ЗОРИЛГО

Яамны эрхэм зорилго нь аж үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх эрдэс, түүхий эдийн боловсруулалтын төвшнийг нэмэгдүүлж, нэмүү өртөг шингэсэн эцсийн бүтээгдэхүүний геологийн судалгаа, ашигт малтмалын эрэл, хайгуулын ажлыг эрчимжүүлж, эрдэс баялгийн сан хөмрөгийг арвижуулах, ил тод, хариуцлагатай уул уурхайг хөгжүүлэх, газрын тосны боловсруулах үйлдвэрийг байгуулах замаар тогтвортой, олон тулгуурт эдийн засгийн бүтцийг бий болгож, баялгийн шударга хуваарилалтын зарчмыг хэрэгжүүлэхэд оршино.

5. ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭ

5.1 Аж үйлдвэрийн салбар

Монгол Улсын дотоодын нийт бүтээгдэхүүн (үйлдвэрлэлийн аргаар тооцсон) 2023 онд оны үнээр 68.9 их наяд төгрөгт хүрээд байгаа бөгөөд дотоодын нийт бүтээгдэхүүний 38.0 хувийг аж үйлдвэрийн салбар (уул уурхай, олборлолтын салбар 28.7 хувь, боловсруулах үйлдвэрлэл 7.3 хувь, цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын хангамжийн салбар 1.5 хувь, усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагааны салбар 0.5 хувь) эзэлж байна.

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэлд уул уурхай, олборлолтын салбарын үйлдвэрлэл 70.4 хувийг, боловсруулах үйлдвэрлэл 22.7 хувийг, цахилгаан хий, уур, агааржуулалтын салбар 6.1 хувийг, ус хангамж, сувагжилтын систем, хог хаягдал зайлуулах болон хүрээлэн буй орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагааны салбарын бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл 0.7 хувийг тус тус эзэлж байна.

Аж үйлдвэрийн салбарын гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийг 2023 оны жилийн эцсийн гүйцэтгэлээр тооцвол 551.8 мян.тн нүүрсэн шахмал түлш, 9,661 тн катодын зэс, 37.7 мян.тн металл бэлдэц, 36.1 мян.тн металл цувимал, 70.1 тн цахилгааны утас тус тус үйлдвэрлэсэн байна.

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт борлуулалт 2023 онд 65.0 их наяд төгрөгт хүрч, нийт борлуулалтын 42.4 их наяд төгрөг буюу 65.3 хувийг уул уурхай, олборлох үйлдвэрийн салбар, 16.5 их наяд төгрөг буюу 25.4 хувийг боловсруулах үйлдвэрлэлийн салбар, 5.4 их наяд төгрөг буюу 8.3 хувийг цахилгаан, хий, уур агааржуулалтын салбар, 612.0 тэрбум төгрөг буюу 1.0 хувийг ус хангамжийн дэд салбар эзэлж байна.

2024 оны IV улирлын байдлаар эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны салбарт 1,360 мянган хүн ажиллаж байгаагаас 106 мянга буюу 7.8 хувь нь боловсруулах үйлдвэрийн салбарт, 75.4 мянга буюу 5.54 хувь нь уул уурхай олборлолтын салбарт ажиллаж байна.

Аж үйлдвэрийн салбарт тулгамдаж буй дараах асуудлууд байна. Үүнд:

1. Аж үйлдвэрийн мега төслүүдийг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах хөрөнгө оруулалтын зардал өндөр, хөрөнгө оруулалтаа нөхөх хугацаа урт тул тус салбарт хувийн хөрөнгө оруулалтыг татах, гадаадын хөнгөлөлттэй зээлд хамааруулах боломжийг бүрдүүлэх үүднээс Засгийн газраас баталгаа гаргах, дотоодын хөнгөлөлттэй зээлийн эх үүсвэрээр дэмжих шаардлагатай;

2. Одоо ажиллаж буй үйлдвэрүүдийн хүчин чадлын ашиглалт хангалтгүй, дотоодын зах зээлийг хамгаалах, дэмпингийн чанартай импортын эсрэг зохицуулалтын механизм бий болоогүй;

3. Дэвшилтэд технологи, инновац нэвтрүүлэх боломж хомс, Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл болон экспортын тээвэр, логистикийн дэд бүтцийн сүлжээ хангалттай хөгжөөгүй;

4. Экспортод чиглэсэн, өрсөлдөх чадвартай бараа, бүтээгдэхүүнийг худалдааны бодлогоор дэмжин гадаад зах зээлд нэвтрүүлэх механизм бүрдээгүй;

5. Инженер, техникийн ажилтан, мэргэжилтэй ажилчид бэлтгэх, давтан сургах, мэргэшүүлэх болон үйлдвэрлэл эрхлэгчдэд удирдлагын дадлага, ур чадвар эзэмшүүлэх тогтолцоог бий болгох, бэхжүүлэх замаар үйлдвэрлэл явуулахад шаардагдах хүний нөөцийг бүрдүүлэх асуудал тулгарч байна.

6. Тухайлбал, Аж үйлдвэрийн чиглэлээр хэрэгжих томоохон төслүүд хэрэгжиж эхэлснээр 100 гаруй мэргэжлийн нийт 2,747 шууд ажлын байр нэмэгдэх ба үүний 35 хувь буюу 960 ажлын байранд тусгай дунд боловсролтой ажилтан шаардлагатай.

Салбарын хууль, тогтоомжуудын давхардал, хийдэл, зөрчлийг арилгах, эрэл, хайгуулын ажлын үр дүнгийн болон нөөцийн тооцооны тайлан, орд ашиглах үйл ажиллагааны төлөвлөгөөнд дүгнэлт өгөх зохицуулалтыг нарийвчлах, газрын тосны бүтээгдэхүүний тусгай зөвшөөрөлтэй холбоотой эрх зүйн зохицуулалтыг тодорхой болгох болон хуулийн зарим нэр томъёо, тодорхойлолтыг шинээр нэмж тусгах;

5.2 Уул уурхайн салбар

Уул уурхайн салбар нь 2024 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр ДНБ-ний 26 хувь, төсвийн орлогын 35 хувь, аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний 72 хувь, экспортын 94 хувь, гадаадын шууд хөрөнгө оруулалтын 81 хувийг тус тус бүрдүүлсэн.

Улсын хэмжээнд 83.8 сая тн нүүрс, 1,695.4 мян.тн зэсийн баяжмал, 16.5 тн алт, 6,007.1 тн молибдений баяжмал, 906.0 мян.тн хайлуур жоншны хүдэр, 463.0 мян.тн хайлуур жоншны баяжмал, 5,183.4 мян.тн төмрийн хүдэр, 2,327.1 мян.тн төмрийн хүдрийн баяжмал, 126.2 мян.тн цайрын баяжмал тус тус экспортолсон байна.

2024 онд нийт 264 уурхай, үйлдвэрийн газар үйл ажиллагаа явуулсан. Үүнээс алтны шороон ордын 82, алтны үндсэн ордын 14, нүүрсний 65, хайлуур жоншны 44, төмрийн 16, бусад төрлийн ашигт малтмалын 43 уурхай, үйлдвэр ажиллажээ. Баяжуулах үйлдвэрийн хувьд төмрийн 6, алтны үндсэн ордын 1, хайлуур жоншны 12, нүүрсний 6, зэсийн 1 үйлдвэр тус тус ажилласан байна.

Эрдэс бүтээгдэхүүний экспорт 2024 оны эхний 11 сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр 13.7 тэрбум ам.долларт хүрч өнгөрсөн оны мөн үеийн гүйцэтгэлээс 968.9 сая ам.доллараар буюу 7.6 хувиар өссөн бөгөөд нийт экспортын бүтээгдэхүүний 91 хувийг БНХАУ-д гаргаж байна.

Зэс болон нүүрсний экспорт нь дангаар уул уурхайн гаралтай бүтээгдэхүүний экспортын нийт дүнгийн 88 хувь болж байгаа бөгөөд компаниар нь авч үзвэл, Эрдэнэт үйлдвэр 621.7 мян.тн зэсийн баяжмал, “Оюутолгой” ХХК 1,073.5 мян.тн экспортолсон бол “Эрдэнэс Тавантолгой” ХК 30.5 сая тн, “Энержи Ресурс” ХХК 6.8 сая тн, “Монголын алт МАК” ХХК 10.0 сая тн нүүрс тус тус экспортолсон.

Монгол Улсад хөдөлмөр эрхлэх насны 1,360.3 мянган хүн байгаагаас тус салбарт 2024 оны 3 улирлын байдлаар нийт 75.4 мянган хүн ажиллаж байна.

Хүргэ Уул уурхайн салбарт тулгамдаж буй дараах асуудлууд байна. Үүнд:

1. Монгол Улсын хэмжээнд 21 аймгийн дийлэнх хэсэгт нь ашигт малтмал олборлолтын үйл ажиллагаа явагдаж байгаа хэдий ч салбарын яамны хувьд орон нутагт уул уурхайн асуудал хариуцсан биеэ даасан нэгж байдаггүйгээс салбарын бодлого, шийдвэр хэрэгжилтийн шатанд зөрчил, хийдэл үүсдэг;

2. Ашигт малтмалын бүтээгдэхүүний экспортын хувьд нэг зах зээлээс хэт хамааралтай, бүтээгдэхүүний боловсруулалтын түвшин доогуур, эрх зүйн зохицуулалтгүй баяжуулах, боловсруулах үйлдвэрүүд бий болсон, дэд бүтцийн хүрэлцээ муу байгаа нь салбарын өрсөлдөх чадварт сөргөөр нөлөөлж байна;

3. Ашигт малтмалын бүтээгдэхүүнийг эцсийн хэрэглэгчдэд хүргэж чадалгүй дамжуулан борлуулагч нарт худалдаалдаг, мөн түүнчлэн аж ахуйн нэгжүүд үнэ шилжилтийн аргыг ашиглаж байгаа зэрэг шалтгаанаар уул уурхайгаас хангалттай хэмжээнд ашиг хүртэж чадахгүй байгаа;

4. Томоохон ордуудыг эдийн засгийн эргэлтэд оруулахад ихээхэн хэмжээний хөрөнгө оруулалт шаардлагатай хэдий ч уул уурхайн томоохон төслүүдэд олгож буй санхүүгийн дэмжлэг болон зээлийн хүрэлцээ муу;

5. Иргэдийн зүгээс уул уурхайн салбарын талаарх ойлголт дутмаг, иргэний нийгмийн байгууллага, төрийн бус байгууллагын зүгээс салбарын эсрэг сөрөг сурталчилгаа явуулдаг, мөн түүнчлэн хууль бус ашигт малтмал олборлолт зэргээс үүдэн салбарын нэр хүнд муудаж байгаа зэрэг болно.

5.3 Геологийн салбар

Монгол Улсын хэмжээнд нийт нутаг дэвсгэрийн 46.9 хувь нь 1:50000-ны масштабын геологийн зураглал, ерөнхий эрлийн ажилд хамрагдсан бол агаарын геофизикийн 1:200000-ны масштабын соронзон судалгааны ажлаар 70 хувь, Улсын геологийн 1:200000-ны масштабын иж бүрдэл зургийг нэгтгэх ажлаар 30 хувь, геохимийн 1:1000000-ын масштабын зураг зохиох ажлаар 100 хувийг тус тус хамруулсан.

Монгол Улсын ашигт малтмалын нөөцийн улсын нэгдсэн тоо бүртгэлд 74 төрлийн ашигт малтмалын 3135 орд, 102 төрлийн 8892 илрэл тэмдэглэгдсэн. Үүнээс голлох 10 ашигт малтмалын нөөцийг задлан харуулбал: нүүрс 33.4 тэрбум.тн, төмрийн хүдэр 1.81 тэрбум.тн, зэс 59.6 сая.тн, цайр 1.1 сая.тн, гянтболд 415.2 мянган.тн, алт 418.5 тн, мөнгө 4259.1 тн, уран 192,2.3 мянган.тн, газрын ховор элемент 3099.2 мянган.тн тус тус бүртгэгдээд байна.

2024 оны 12 дугаар сарын 24-ний байдлаар нийт нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд 6.8 сая.га талбайд 2,733 тусгай зөвшөөрөл олгогдсон байгаа бөгөөд үүний 1.859 сая.га талбайд 1,751 ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл, 5.005 сая.га талбайд 982 хайгуулын тусгай зөвшөөрөл хүчин төгөлдөр байна. Хайгуул тусгай зөвшөөрөл нийт газар нутгийн 3.2 хувийг эзэлж байгаа бол ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл 1.18 хувийг тус тус эзэлж байна.

Ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн 31.9 хувийг алт, 17.9 хувийг нүүрс, 12.8 хувийг хайлуур жонш, 4.7 хувийг төмрийн хүдэр, үлдсэн хувийг барилгын материал, түгээмэл тархацтай ашигт малтмал болон бусад ашигт малтмал эзэлж байна.

Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчдийг хөрөнгө оруулагч улсаар нь ангилж үзвэл 79.6 хувийг дотоодын хөрөнгө оруулагч, 15.8 хувийг гадаадын 100 хувийн хөрөнгө оруулалттай аж ахуйн нэгжүүд, 4.6 хувийг хамтарсан хөрөнгө оруулалттай аж ахуйн нэгжүүд тус тус эзэлж байна.

Ашигт малтмалын хайгуулын тусгай зөвшөөрөл олгох сонгон шалгаруулалтаар:

-2018 оны 08 дугаар сарын 22-ны өдрөөс 2022 оны 01 дүгээр сарын 05-ны өдрийг хүртэл 39 багцаар 2,8 сая гектар бүхий 459 талбайд хайгуулын тусгай зөвшөөрөл олгох сонгон шалгаруулалт зарласан. Үүнээс 1.5 сая гектар талбайд 276 хайгуулын тусгай зөвшөөрөл олгосон. Хайгуулын тусгай зөвшөөрөл олгох цахим сонгон шалгаруулалтыг 2022 оны 11 дүгээр сарын 23-ны өдрөөс эхлүүлсэн бөгөөд 2024 оны 05 дугаар сарын 01-ний өдрийн байдлаар нийт 21 багцаар 2,650,837 гектар бүхий 516 талбайд зарласан. Үүнээс 1,179,787 гектар бүхий 271 талбайд хайгуулын тусгай зөвшөөрөл олгосон байна.

Геологийн салбарт тулгамдаж буй дараах асуудлууд байна. Үүнд:

1. Монгол Улсын геологийн салбарын эрх зүйн орчны хөгжил 1990 оноос хойш үндсэндээ зогсонги байдалд орж, геологийн судалгаатай холбоотой харилцаа тодорхой төрлийн ашигт малтмалын эрэл, хайгуул, ашиглалтын хүрээнд салбар, тусгай хуулиудаар зохицуулах чиг хандлага давамгайлж, суурь хууль болох Газрын хэвлийн тухай хууль болон бусад хууль тогтоомжийн хоорондын уялдаа

холбоо суларсан. Тодруулбал, 1992 онд Газрын тосны тухай хууль, 1994 онд Ашигт малтмалын тухай хууль, 1995 онд Усны тухай хууль гэх мэт салбар хуулиудыг батлахдаа Газрын хэвлийн тухай хуульд газрын хэвлий дэх геологийн судалгааны асуудлыг цогцоор нь геологийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын эрхлэх асуудлын хүрээнд хамааруулах, газрын хэвлийн судалгаа, удирдлага нэгдмэл байх зарчмыг зөрчин Газрын хэвлийн тухай хуульд шаардлагатай өөрчлөлтүүдийг оруулалгүй орхигдуулж байсан нь төрөөс геологийн салбарт баримтлах бодлогын эрх зүйн орчны цогц байдлыг алдагдуулсан;

2. Улсын төсвийн хөрөнгөөр хийгдэж буй геологийн судалгааны ажилд зарцуулах төсвийг тогтвортой нэмэгдүүлэх талаар төрийн бодлогод тусгагдсаны дагуу УИХ-аас нэмэгдүүлэн баталдаг хэдий ч төсвийг бууруулж хасах, гүйцэтгэлийн санхүүжилт цаг хугацаандаа хийгдэхгүй байгаа нь тухайн төсөл, арга хэмжээний үр дүн, чанарт шууд сөргөөр нөлөөлж байна. Түүнчлэн, Улсын төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэх геологи, судалгааны ажлын гүйцэтгэгчийг Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн дагуу сонгон шалгаруулж байгаа нь боломжгүй, зарим тохиолдолд геологи, эрдэс баялгийн нэгдсэн сан, нөөцийн нэгдсэн бүртгэл гэх мэт өндөр ач холбогдол бүхий албаны нууцад хамаарах мэдээлэлтэй хуулийн этгээд шууд харилцах боломжийг бүрдүүлсэн.

3. Геологийн салбарын үйл ажиллагааг зохицуулдаг холбогдох хуулиудад орсон нэмэлт өөрчлөлтүүд нь геологийн салбарын үйл ажиллагаанд сөргөөр нөлөөлж байна. Тухайлбал: Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн тухай хуульд “Дархан цаазат газар”-т “геологийн судалгааг хийх”-ийг хориглосон нэмэлт нь Монгол Улсын газар нутаг, түүний хэвлийг судлах замаар үндэсний аюулгүй байдлын нэг болон газар нутгийн баталгааг хангах зарчимд харшилж байна. Мөн Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд “геологийн судалгаа”-г “зөвлөх үйлчилгээ” бус “ажил” болгож өөрчилсөн нь зөвлөхийн туршлага, мэдлэгт тулгуурладаг шинжлэх ухааны судалгааг үнэгүйдүүлэхэд хүргэж байна;

4. Ашигт малтмалын хайгуулын тусгай зөвшөөрлийг шинээр олгохыг хориглох тухай Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн зарлиг гарсантай холбоотойгоор хүчин төгөлдөр тусгай зөвшөөрлийн тоо 2010 оноос эхлэн буурч, өнөөдрийн байдлаар хүчин төгөлдөр хайгуулын тусгай зөвшөөрлийн тоо нь ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн тоог давсан үзүүлэлттэй байна. Тухайлбал, хүчин төгөлдөр хайгуул, ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбайн нийт нутаг дэвсгэрт эзлэх хувь хэмжээ 2012 онд 12.9 хувь байсан бол 2024 оны байдлаар 4.38 хувь болж 66.05 хувиар буурсан. Хайгуулын тусгай зөвшөөрлийн тоо ийнхүү эрс буурч байгаа нь ашигт малтмалын нөөцийг өсгөх, шинээр томоохон орд илрүүлэх боломжийг бууруулж байна;

5. Ашигт малтмалын хайгуулын тусгай зөвшөөрлийг зөвхөн сонгон шалгаруулалтын журмаар олгохоор хуульчилсан нь хөрөнгө оруулагчдыг сонирхсон ашигт малтмалын чиглэлээр хайгуулын үйл ажиллагаа явуулах боломжгүй болгосон;

6. Төсвийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлж байгаа геологийн суурь судалгааны ажил болон хууль, тогтоомжийн хүрээнд хайгуул, олборлолт явуулж буй тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч аж ахуйн нэгжийн үйл ажиллагааг зарим орон нутгийн

удирдлага, иргэд, төрийн бус байгууллагын зүгээс хууль, тогтоомжид заагаагүй үндэслэлээр эсэргүүцэх, зогсоох болсон нь хайгуулын ажил гүйцэтгэхэд хүндрэл учруулж байгаа зэрэг болно.

5.4. Цөмийн энергийн салбар

Монгол Улсад цацраг идэвхт ашигт малтмалын 13 ордын хэмжээнд 192,241.02 мянган тонн геологийн нөөц бүртгэгдэж, үүнээс 11 ордын нөөцийг нь Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн хурлаар хэлэлцэн бүртгэн авсан. Нийт нөөцийн 67 хувийг нь газар дор уусган олборлох аргаар ашиглахад тохиромжтой.

Улсын хэмжээнд 2024 оны 12 дугаар сарын байдлаар 4 аймгийн 9 сумын нутагт нийт 98.46 мянган гектар талбайд цацраг идэвхт ашигт малтмалын хайгуулын 3, ашиглалтын 8 тусгай зөвшөөрөл байгаа боловч өнөөгийн байдлаар олборлолт, боловсруулалтын хэрэгжсэн төсөл байхгүй байна.

Монгол Улсын хэмжээнд цөмийн энергийг энхийн зорилгоор ашиглах, цөмийн технологи ашиглах тусгай зөвшөөрөл бүхий нийт 669 аж ахуйн нэгж, байгууллагад 2327 цацрагийн үүсгүүр бүртгэлтэй байгаагаас 50 гаруй аж ахуйн нэгж, байгууллагад 1-5 дугаар ангиллын 400 гаруй цацраг идэвхт битүү үүсгүүрийг аж үйлдвэр, цооногийн өрөмдлөг, зэвсэгт хүчин, судалгаа шинжилгээ, эрүүл мэндийн салбарт ашиглаж байна. Цацрагийн үүсгүүрийн хэрэглээ, нэр төрөл, тоо өсөн нэмэгдсээр байгаа бөгөөд 2021-2024 онд улсын хэлээр ойролцоогоор жилд 140-170 цацрагийн үүсгүүр импортлогдсон.

Улсын хэмжээнд цөмийн болон цацраг идэвхт, цацрагийн үүсгүүрийг төвлөрүүлэн хадгалах, тээвэрлэх, булшлах чиг үүрэг бүхий Цөмийн энергийн комиссын Ажлын албаны Изотоп контор нь ашиглагдахгүй болсон цацрагийн үүсгүүр, цацраг идэвхт материалыг төвлөрүүлэн хадгалах, тээвэрлэх үйл ажиллагааг явуулж байна.

Цөмийн энерги ашиглах салбарт тулгамдаж буй дараах асуудлууд байна. Үүнд:

1. Цөмийн энергийн тухай хуульд цацраг идэвхт ашигт малтмал болон цөмийн энерги ашиглах, цөмийн технологи ашиглах салбарын асуудлыг цогцоор нь өөрчлөлт, шинэчлэлтийг оруулалгүй орхигдуулж байсан нь сургалт зохион байгуулах, хүний нөөцийг бэлтгэх, тогтвортой хөгжүүлэх, цөмийн болон цацрагын аюулгүй байдлыг хангахад холбогдох үйл ажиллагаа, цар хүрээ, түүний эрсдэлээс нь хамааран тохирсон шаардлага тавих, аюулгүйн үнэлгээ хийхэд олон улсын зэрэглэсэн хандлагыг хэрэглэх эрх зүйн орчин бүрдэхгүй байна.

2. Хууль тогтоомжийн хэрэгжилтэд хяналт тавих чиг үүрэг бүхий хяналт шалгалтын нэгж цөмийн энергийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын эрхлэх асуудлын хүрээнд хамаарах тусгай зөвшөөрөл олгох ажиллагаанд оролцож байгаа нөхцөл байдал нь аюулгүй байдлыг хангах үндсэн зарчимд нийцэхгүй байгаа зэрэг болно.

5.5 Газрын тосны салбар

Монгол улсын хэмжээнд газрын тостой холбогдсон харилцааг Газрын тосны тухай хуулийн хүрээнд зохицуулж байгаа бөгөөд гадаадын болон дотоодын аж

ахуйн нэгж, компанитай Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээ байгуулан эрэл, хайгуул, ашиглалтын үйл ажиллагааг явуулж байна. Газрын тосны бүтээгдэхүүн хуваах гэрээт 7 талбайд газрын тосны хайгуулын үйл ажиллагаа, 6 талбайд уламжлалт бус газрын тос метан хийн хайгуулын үйл ажиллагаа, 4 талбайд газрын тосны ашиглалт, олборлолтын үйл ажиллагаа явуулж байна.

Газрын тосны эрэл, хайгуулын ажлын үр дүнд “Тосон-Уул XIX”, “Тамсаг-XXI”, “БХГ-97”, Матад-XX талбайд нөөц тогтоосон бөгөөд газрын тосны нөөцийг “баталгаат” зэрэглэлээр нийт 333.79 сая тонн, “ашиглалтын баталгаат” зэрэглэлээр нийт 43.40 сая тонноор тус тус Монгол Улсын Ашигт малтмалын нөөцийн нэгдсэн санд бүртгэгдсэн. Эдгээр талбайгаас 1996-2023 онд нийт 11.449 мян.тн газрын тосыг олборлон, 10.980 мян.тн газрын тосыг БНХАУ-д экспортолсон.

Улсын хэмжээнд 2024 оны байдлаар бүх төрлийн шатахуун, шатдаг хий импортлох, бөөний болон жижиглэнгийн худалдаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл бүхий нийт 307 аж ахуйн нэгж бүртгэлтэй байна. 2024 оны 12 дугаар сарын 17-ны өдрийн байдлаар нийт 2,703,758 тонн газрын тосны бүтээгдэхүүн импортолсон. Үүнд: 90-ээс доош октантай автобензин 5630 тонн, 90-ээс дээш октантай автобензин 845,880 тонн, дизель түлш 1,559,497 тонн, шатдаг хий 43438 тонн, ТС-1 агаарын хөлгийн түлш 77465 тонн, бусад газрын тосны бүтээгдэхүүн 171,848 тонн байна.

Газрын тосны салбарт тулгамдаж буй дараах асуудлууд байна. Үүнд:

1. “Петрочайна Дачин Тамсаг” ХХК нь Тосон-Уул, Тамсагийн ордуудын “Ордыг ашиглах үйл ажиллагааны төлөвлөгөө”-г анх 2012 онд хүлээлгэн өгсөн ба сүүлийн 5 жилийн түүхий тосны зах зээлийн үнийн уналтаас хамааран тус төлөвлөгөөний дагуу ордыг эдийн засгийн үр ашигтай ашиглах боломжгүй болж байна. Тодруулбал, төлөвлөгөөнд тусгагдсаны дагуу 2020 он гэхэд дээрх 2 ордоос олборлох тосны хэмжээ 1.5 сая.тн-д хүрэх ёстой хэдий ч бодит байдал дээр 1.0 сая.тн-д хүрэхгүй байна. Иймд хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлж цооногийн өрөмдлөг, шингэн хагалбар, цооногийг олборлолтын тоног төхөөрөмжөөр тоноглох, ус шахалтын хэмжээг нэмэгдүүлэх зэрэг нэмэлт ажлуудыг хийхгүй тохиолдолд дээрх 2 ордоос олборлох түүхий тосны хэмжээ нэмэгдэх боломжгүй болоод байна;

2. Газрын тосны олборлолтын үйл ажиллагаанд шаардлагатай цахилгаан эрчим хүчний дутагдлаас үүдэн “Тосон-Уул XIX” болон “Тамсаг XXI” талбайнууд дахь 100 гаруй цооногийн олборлолтыг зогсоож, хоногт 240 тн тос дутуу олборлож байгаа бөгөөд өвлийн улиралд 5-6 МВт-ын цахилгаан эрчим хүчний дутагдал үүсч, сар бүр 12,000 тн тос дутуу олборлохоор байгаа нь олборлолтын тогтвортой байдалд сөргөөр нөлөөлж байна. Дорнод аймагт шинээр баригдсан ДЦС-г яаралтай ашиглалтад оруулж дутагдалтай байгаа эрчим хүчний хэрэглээг нэмэгдүүлэн шийдвэрлэх;

3. Орон нутгийн шийдвэр, нутгийн иргэдийн эсэргүүцэл болон төрийн бус байгууллагуудын үйл ажиллагаанаас шалтгаалж түүхий тосны тээвэрлэлт саатах, зогсох асуудал гарсаар байна. Тухайлбал, Дорнод аймгийн Засаг даргын шийдвэрээр “Тосон-Уул XIX”, “Тамсаг XXI” талбайнуудын түүхий тосны тээвэрлэлтийн үйл ажиллагааг 1 сар зогсоож байсан бол “Машинтай жагсаал” ТББ болон “Нутгаа аврах Чойбалсанчууд” НҮТББ тавьсан шаардлага, эсэргүүцлээс

үүдэн экспорт тасалдах, газрын тосны экспортын орлогоос Монгол Улсын төсөвт төвлөрүүлэх орлого тасалдах болсон;

5.6 Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарын хууль, эрх зүйн орчин

Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарын бодлого, үйл ажиллагааг зохицуулсан 50 орчим хууль өнөөдрийн байдлаар хүчин төгөлдөр үйлчилж байгаа бол Засгийн газар болон Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн сайдад эрх олгосон зохицуулалтын хүрээнд нийтээр дагаж мөрдөх хэм хэмжээ тогтоосон 65 акт батлагдаж, Улсын нэгдсэн бүртгэлд бүртгэгдсэн.

Салбарын эрх зүйн зохицуулалт нь 1992 оны Үндсэн хуульд тулгуурлаж байгаа бөгөөд 1988 онд батлагдсан Газрын хэвлийн тухай хууль болон Үндсэн хуулийн 6 дугаар зүйлийн холбогдох заалтууд нь газрын хэвлийн баялгийн өмчлөл, ашиглалтын талаар баримтлах үндсэн зарчим болж байна.

Түүнчлэн УИХ-ын 2009 оны 45 дугаар тогтоолоор “Монгол Улсын төрөөс цацраг идэвхт ашигт малтмал болон цөмийн энергийн талаар баримтлах бодлого”, Засгийн газрын 2018 оны 169 дүгээр тогтоолоор “Төрөөс газрын тосны салбарыг хөгжүүлэх талаар баримтлах бодлого”, Засгийн газрын 2019 оны 214 дүгээр тогтоолоор “Хүнд үйлдвэрийн хөгжлийн үндэсний хөтөлбөр” зэрэг хөгжлийн бодлогын баримт бичгүүд батлагдан хэрэгжиж байна.

Цаашид салбарын хууль, эрх зүйн харилцаанд цаг үеийн шаардлагаар үүссэн харилцааг хуулиар зохицуулах, нэмэлт оруулах, хуулийн зарим зүйл, заалтыг өөрчлөн найруулах, хүчингүй болсонд тооцох зэрэг шийдвэрлэх шаардлагатай дараах асуудлууд тулгарч байна. Үүнд:

1. Монгол Улсын урт, дунд хугацааны хөгжлийн бодлогын баримт бичигт тусгагдсан аж үйлдвэрийн мега төслүүдийн хөрөнгө оруулалтын санхүүжилтийн эх үүсвэр, хөрөнгө оруулагчийг сонгох, төр, хувийн хэвшлийн хамтын ажиллагааны арга хэлбэрийг тодорхойлох, үйлдвэрлэлийн түүхий эд (коксжих нүүрс, төмрийн хүдэр зэрэг)-ийн нийлүүлэлтийн тогтвортой байдлыг хангах, дотоодын боловсруулах үйлдвэрт шилжүүлсэн эрдсийн гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүнд ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөрийг давхардуулан ногдуулахгүй байх эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх;

2. Ашигт малтмалын тухай хуульд 2006 оноос хойш нийт 34 удаа нэмэлт, өөрчлөлт орсонтой холбогдуулан тус хуулийг шинэчлэн боловсруулах зайлшгүй шаардлага тулгарч байна. Энэ хүрээнд хуульд заасан тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчид болон ашигт малтмал эрэх, хайх, ашиглахад тавигдах ерөнхий шаардлага, хайгуул ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл болон техник, эдийн засгийн үндэслэлтэй холбоотой харилцаа, тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчийн байгаль орчныг хамгаалах болон мэдээ, тайлан гаргах үүрэг, уурхайн хаалт, тусгай зөвшөөрөл цуцлах болон ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөртэй холбоотой харилцаа зэрэг зохицуулалтыг боловсронгуй болгох, захиргааны хэм хэмжээ тогтоосон зарим актыг шинэчлэх;

3. Стратегийн ач холбогдол бүхий цацраг идэвхт ашигт малтмалыг эдийн засгийн эргэлтэд оруулах үүднээс Монгол Улсын Үндсэн хуульд оруулсан нэмэлт, өөрчлөлт, Монгол Улсын нийгэм, эдийн засаг эрх зүйн харилцаанд гарсан томоохон өөрчлөлтүүдийг харгалзан холбогдох өөрчлөлтийг Цөмийн энергийн тухай хууль

тогтоомжид оруулах, захиргааны хэм хэмжээ тогтоосон зарим актыг шинэчлэх. Тодруулбал, 2024 оны 07 дугаар сарын 10-ны өдрийн Засгийн газрын бүтцийн тухай хууль, Засгийн газрын бүрэлдэхүүний тухай хууль, Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийг батлахдаа тус хуулийг дагалдуулан Зөвшөөрлийн тухай хуулийн цацрагийн үүсгүүрийн тусгай зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээдийг өөрчлөх асуудлыг орхигдуулсан хуулийн зөрчлийг арилгах;

4. Газрын тостой холбогдсон зарим хуулиудын хуулийн давхардал, хийдэл, зөрчлийг арилгах, газрын тосны эрлийн гэрээний загварыг батлах, эрэл хийх гэрээ байгуулах зохицуулалтыг боловсронгуй болгох, газрын тосны төрийн өмчит компани байгуулахтай холбогдуулан эрх, үүргийг тодорхойлох, шатдаг хий, газрын тосны бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, чанарын хяналт тавих, зохицуулалтын механизмыг бий болгох, газрын тосны эрэл, хайгуулын ажлын үр дүнгийн болон нөөцийн тооцооны тайлан, орд ашиглах үйл ажиллагааны төлөвлөгөөнд дүгнэлт өгөх зохицуулалтыг нарийвчлах, газрын тосны бүтээгдэхүүний тусгай зөвшөөрөлтэй холбоотой эрх зүйн зохицуулалтыг тодорхой болгох болон хуулийн зарим нэр томьёо, тодорхойлолтыг шинээр нэмж тусгах;

6. Хүнд үйлдвэрийн салбарт өндөр бүтээмжтэй, байгаль орчинд ээлтэй техник, технологи нэвтрүүлэх, инженер, техник ажилтныг бэлтгэх, давтан сургах, мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төвийг шинэчлэх, хүнд үйлдвэрийн салбарын бараа, бүтээгдэхүүний гадаад зах зээлд нэвтрэх боломжийг бүрдүүлэх, өрсөлдөх чадварыг дээшлүүлэх зорилгоор Хүнд үйлдвэрийг дэмжих тухай хуулийн төслийг боловсруулж батлуулах болон Үйлдвэрлэл, технологийн паркийн эрх зүйн байдлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах;

7. Монгол Улсын хэмжээнд эрсдэлд суурилсан төрийн хяналт шалгалтыг хэрэгжүүлж, салбарын хяналтын бодлого, хэрэгжилтийн талаар Засгийн газар, бусад яам, холбогдох байгууллагыг мэдээллээр хангах, хууль тогтоомж, нийтээр дагаж мөрдөх хэм хэмжээ техникийн зохицуулалт стандартын хэрэгжилтийг хангуулах, аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарын үйл ажиллагаа үйлдвэрлэл, үйлчилгээнээс учирч болзошгүй эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, аж ахуй нэгж, байгууллагын үйл ажиллагаанд илэрсэн зөрчил дутагдлыг арилгуулах, зөрчлийг таслан зогсоох, хариуцлага хүлээлгэх, эрсдэл, аюулаас урьдчилан сэргийлэх, хяналт шалгалтын объектын эрсдэлийн үнэлгээ хийх, эрсдэлийн ангилалд тулгуурлан салбарын хяналт шалгалтын бодлого, үйл ажиллагааг төлөвлөн хэрэгжүүлэх, үр дүнд хяналт тавих, аймаг нийслэл, эрхэлсэн асуудлын хүрээнд хамаарах хяналтын нэгж байгууллага, улсын байцаагчдыг мэргэжил, арга зүй, зохион байгуулалтын удирдлагаар хангах, улсын байцаагчийн эрх олгох, цуцлах үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ.

8. Геологи, уул уурхай, газрын тос, хий, цөмийн болон цацрагийн хяналтын чиглэлээр төрийн хяналт шалгалтыг хэрэгжүүлж хатуу ашигт малтмал болон газрын тосны геологи, хайгуулын судалгааны арга аргачлалын техник, технологи, улсын төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэж буй бүх төрлийн геологийн зураглал, сэдэвчилсэн судалгаа, эрлийн ажлын төслүүдийн хэрэгжилт, ил, далд уурхайн ашиглалтын техник, технологи, зураг төсөл, ашигт малтмалын нөөцийн хөдөлгөөн, ашигт малтмалын олборлолтын улмаас эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлт, баяжуулах, боловсруулах үйлдвэрийн технологи, бичил уурхай, газрын тос олборлох, хадгалах байгууламж, газрын тосны үйлдвэр, дамжуулах хоолойн зураг төсөл, угсралт,

ашиглалт, шатахуун, шингэрүүлсэн шатдаг хий хадгалах, түгээх байгууламж, шугам сүлжээний угсралт ашиглалт, авто болон ахуйн хийн хангамж, тоног төхөөрөмж, шугам сүлжээний угсралт ашиглалт, цөмийн материал, цацрагийн үүсгүүрийн ашиглалт хадгалалтын байдалд хяналт тавих, аюулгүй байдлыг хангуулах, зөрчлийн хэрэг хянан шийдвэрлэх үндсэн үүрэгтэй ажиллаж байна.

9.Салбарын төрийн захиргааны төв байгууллага болон төрийн захиргааны байгууллага хоорондын удирдлага, зохион байгуулалт, чиг үүргийг нарийвчлан тодорхойлох, чиг үүргийг хэрэгжүүлэх тогтолцоог боловсронгуй болгох зэрэг болно.

5.7 Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарын хөрөнгө оруулалтын орчин

Монгол Улсын Их Хурлын 2022 оны 07 дугаар сарын 05-ны өдрийн нэгдсэн чуулганаар Үйлдвэрлэл, технологийн паркийн эрх зүйн байдлын тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/ болон Газрын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татварын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Гаалийн тариф, гаалийн татварын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай, Газрын төлбөрийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийг хэлэлцэн баталсан.

Дээрх хуулиуд батлагдсанаар Үйлдвэрлэл, технологийн паркийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч нь “Үйлдвэрлэл, технологийн паркийн зориулалтаар эзэмшиж, ашиглаж байгаа газрыг эхний 10 жилд газрын төлбөрөөс чөлөөлүүлэх, Үйлдвэрлэл, технологийн паркийн нутаг дэвсгэр дэх үл хөдлөх эд хөрөнгийг албан татвараас эхний 5 жилд чөлөөлж, дараагийн 5 жилд 50 хувиар хөнгөлүүлэх, Үйлдвэрлэл, технологийн паркийн удирдлага, нэгжийн үндсэн хөрөнгө бий болгоход шаардагдах, дотоодын үйлдвэрлэлээс хангах боломжгүй импортоор оруулж байгаа барилгын материал, дэд бүтэц, тоног төхөөрөмжийн гаалийн болон нэмэгдсэн өртгийн албан татварын төлөх хугацааг 4 жил хүртэлх хугацаагаар сунгаж, энэ хугацаанд өөрийн үндсэн хөрөнгөд бүртгэж үндсэн үйл ажиллагаандаа ашигласан барилгын материал, дэд бүтэц, тоног төхөөрөмжийг гаалийн албан татвараас чөлөөлүүлэх, Хөрөнгө оруулалтын тогтворжуулалтын гэрчилгээ, чөлөөт бүс, үйлдвэрлэл, технологийн паркт үйл ажиллагаа явуулахад Засгийн газраас баталгаа гаргуулах, ажилчдыг сургаж, дадлагажуулах зорилгоор гадаадын иргэнийг ажлын байраар хангах, орлого бүхий ажил, үйлчилгээ үзүүлсэн бол ажлын байрны төлбөрөөс чөлөөлүүлэх зэрэг татварын болон татварын бус дэмжлэгийг авах боломжтой болсон.

Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарын хөрөнгө оруулалттай холбоотой харилцаа нь 2013 онд батлагдсан Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулиар зохицуулагдаж байна. Уг хуулиар аливаа хөрөнгө оруулагч хуулийн этгээдэд татварын болон татварын бус дэмжлэг үзүүлэхээр заасан байдаг бөгөөд хуульд заасан шалгуурыг хангасан хуулийн этгээдэд оруулсан хөрөнгө оруулалтын хэмжээ болон байршлаас хамаарч хөрөнгө оруулалтын тогтворжуулах гэрчилгээг олгож байна.

Үүнээс Аж үйлдвэр, уул уурхай болон дэд бүтцийн салбарт 5-18 жилийн хугацаатай тогтворжуулах гэрчилгээ олгож байгаа бөгөөд ийнхүү олгохдоо аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татвар, гаалийн албан татвар, нэмэгдсэн өртгийн албан

татвар болон ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөрийн хэмжээг тогтворжуулж байна. Өнөөгийн байдлаар Монгол Улсын хэмжээнд 16 компанид тогтворжуулах гэрчилгээ олгогдоод байгаагийн 4 нь Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарын компани байна.

Мөн түүнчлэн тус хуулийн 20.1-д заасны дагуу 500 тэрбум төгрөгөөс дээш хэмжээний хөрөнгө оруулалт хийх хөрөнгө оруулагч нь Засгийн газартай хөрөнгө оруулалтын гэрээ байгуулах боломжтой бөгөөд Монгол Улсын өнөөдрийн байдлаар хэмжээнд хөрөнгө оруулалтын 6 гэрээ хүчин төгөлдөр үйлчилж байна. Үүнээс 3 нь Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбартай холбогдож байна.

Монгол Улс нь “Улс болон гадаад улсын иргэний хооронд хөрөнгө оруулалтын маргааныг шийдвэрлэх тухай конвенц” (1965)-д нэгдэн орсон бөгөөд 43 улстай Хөрөнгө оруулалтыг хөхиүлэн дэмжих, харилцан хамгаалах тухай хэлэлцээр, 26 улстай Орлого ба хөрөнгийн татварыг давхардуулж ногдуулахгүй байх, татвар төлөхөөс зайлсхийх явдлаас урьдчилан сэргийлэх тухай хэлэлцээрийг тус тус байгуулсан байдаг Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарт хөрөнгө оруулж буй гадаадын хөрөнгө оруулагчдад таатай хууль эрхзүйн орчин болно.

Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарт хийгдэж буй хөрөнгө оруулалтын дийлэнх нь ГШХО хэлбэрээр уул уурхайн салбарт хийгдэж байна.

2010-2020 оны хооронд уул уурхайн салбарт нийт 17.7 тэрбум ам.долларын ГШХО орсон бол үүнээс 2011 онд хамгийн өндөр буюу 4.5 тэрбум ам.долларын хөрөнгө оруулалт орсон нь тухайн үед хийгдсэн нийт хөрөнгө оруулалтын 78 хувьтай тэнцэж байсан. Дээрх хугацаанд хийгдсэн ГШХО-ын 38 хувь буюу 9.17 тэрбум ам.доллар нь Канадаас, 21.3 хувь буюу 5.16 тэрбум ам.доллар нь БНХАУ-аас, 6.5 хувь буюу 1.56 тэрбум ам.доллар нь Сингапураас, 6.2 хувь буюу 1.49 тэрбум ам.доллар нь Люксембургийн Вант Улсаас тус тус хийгдсэн байна. 2020 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр 1.68 тэрбум ам.долларт хүрсэн нь мөн оны өмнөх үетэй харьцуулахад 41.4 хувиар буурсан үзүүлэлт юм.

Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарын хөрөнгө оруулалтай холбоотой тулгамдаж буй дараах асуудлууд байна. Үүнд:

Салбарын хөрөнгө оруулалт нь ашигт малтмалын зах зээлийн үнэ болон эрэлтээс өндөр хамааралтай байдаг бөгөөд зах зээлийн гэнэтийн өөрчлөлт нь дотоодын макро эдийн засгийн тогтвортой байдалд нөлөөлж байдаг. Тухайлбал, 2010-2011 онуудад уул уурхай, олборлох үйлдвэрлэлийн салбарыг чиглэсэн хөрөнгө оруулалтын урсгал нь төлбөрийн тэнцэлд нөлөөлж, 2012 онд урсгал тэнцлийн алдагдал нь ДНБ-ний 27 хувьтай тэнцэх хэмжээнд хүрч байсан.

Уул уурхайн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн тоо, хэмжээ хэдийгээр өсч байгаа ч нэр, төрөл цөөн, технологийн агууламж бага, голдуу хагас боловсруулсан бүтээгдэхүүн хэлбэрээр экспортод гарч байгаа бөгөөд санхүүжилт болон борлуулалтыг дэмжих дэд бүтэц хангалтгүй, хүнд үйлдвэрийн салбарт үйл ажиллагаа явуулж буй компаниуд эргэлтийн хөрөнгө дутагдалтай, шинэ техник, технологи нэвтрүүлэх боломж хомс, импортын бараатай өрсөлдөх, үйлдвэрлэл хөгжих боломж нөхцөл хязгаарлагдмал байна.

5.8 Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарын хүний нөөц

Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбар нь бүтээмж өндөр, хөдөлмөрийн зах зээл дээр ажиллах хүчний эрэлт ихтэй салбар юм.

Уул уурхайн хөгжлийг даган ашигт малтмалын олборлолт явагдаж буй бүс нутаг руу чиглэсэн хүн амын урсгал нэмэгдэж байгаа нь салбар хоорондын ажиллах хүчний шилжилт хөдөлгөөнийг бий болгож байна. Үүний үр дүнд ур чадвартай ажлын байр уул уурхайн салбарт түлхүү нэмэгдэх болсон.

Аж ахуйн нэгж байгууллагын ажиллагчдын дундаж цалин 2024 оны 4 дүгээр улирлын байдлаар уул уурхайн салбарт мөн адил хамгийн өндөр буюу 3.29 сая.төгрөг байгаа нь улсын дунджаас 2.4 дахин их үзүүлэлт юм.

Уул уурхайн салбар 2024 оны 2 дугаар улиралд хамгийн их буюу 56,327 ажлын байр бий болгосноос 81 хувь нь эрэгтэй ажиллагсад, 19 хувийг эмэгтэй ажиллагсад бүрдүүлж, хүйсийн харьцаа 4:1 байна. Салбарын хэмжээнд Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 2019 оны А/114 дүгээр тушаалаар “Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарт жендэрийн талаар баримтлах бодлого”-ын баримт бичиг (2019-2026) батлагдан хэрэгжиж байна.

Ашигт малтмалын олборлолт, баяжуулалт, боловсруулалттай холбогдсон үйл ажиллагаа нь нарийн мэргэжил, мэргэшил шаарддаг учир дотоодоос ажиллах хүчээр бүрэн хангахад хүндрэлтэй байдаг. Иймд, ялангуяа уурхайн бүтээн байгуулалтын үед гадаадаас цөөнгүй ажиллах хүчийг квотоор ажиллуулдаг.

Цаашид салбарын хүний нөөцийн бодлого, төлөвлөлтийн хүрээнд дараах асуудал тулгарч байна. Үүнд:

1. Салбарын ажиллах хүчний мэдлэг, чадвар өнөөгийн техник технологийн шаардлагад тэр бүр нийцэхгүй байна. Дэвшилтэд техник технологи, нарийн мэргэжлийн ажиллах хүчин нь эрдэс баялгийн салбарын урт хугацааны тогтвортой өсөлтийг хангах үндсэн нөхцөлийн нэг тул салбарын ажиллах хүчийг ирээдүйд бий болох технологийн дэвшил, мэргэжил, ур чадварт тулгуурлан бэлтгэх;
2. Эрдэс баялгийн салбарын тогтвортой үйл ажиллагаа нь ашигт малтмалын зах зээлийн үнэ ханшны өөрчлөлт, хөрөнгө оруулалт, төрөөс баримтлах бодлого, шийдвэрээс өндөр хамааралтай байдаг тул салбарын хэмжээнд хөдөлмөр эрхлэлтийн байдал тогтворгүй байна;
3. Салбарын хэмжээнд залуу, мэргэжлийн өндөр ур чадвартай ажиллах хүчин бэлтгэгдэн гарч байгаа хэдий ч хөдөлмөрийн зах зээлийн болон капиталын оновчгүй хуваарилалтаас үүдэн бүтээмжийн өсөлт сүүлийн жилүүдэд буурах хандлагатай байна;
4. Салбарын үйл ажиллагааны онцлогоос шалтгаалан хөдөлмөрийн нөхцөл хүнд, ажлын байрны осол, гэмтэл их гардаг тул геологи, уул уурхай, хүнд үйлдвэр, газрын тосны салбарт ажиллагсдын хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн стандарт, журмыг боловсронгуй болгох зэрэг тус тус болно.

Байгууллагын SWOT шинжилгээ

	Давуу тал	Сул тал
Дотоод	- Төсвөөс санхүүждэг; - Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн сайдын эрхлэх асуудал нь өргөн хүрээг хамардаг; - Ажиллах орчин, нөхцөл бүрдсэн; - Байгууллагын дотоод үйл ажиллагааны журам, заавар, албан хэрэг хөтлөлт сайн, сүлжээний програм хангамжийг нэвтрүүлсэн; - Мэргэшсэн боловсон хүчин сайтай; - Үйлчилгээний чанар, хэрэглэгчийн сэтгэл ханамжид илүү анхаардаг.	- Стратеги, төлөвлөлт хангалтгүй; - Салбарын хөгжлийг дэмжих хууль, эрх зүйн орчин хангалттай бүрдээгүй; - Байгууллагын дотоод нэгжүүдийн уялдаа холбоо, мэдээлэл солилцох байдал хангалтгүй; - Орон нутагт харьяа нэгж, салбар байхгүй; - Алба хаагчдын ажил үүргийн хуваарь жигд бус; - Алба хаагчдын албан тушаал дэвших, албан тушаалын ангилал зэрэглэл, зэрэг дэв ахиулах асуудал нээлттэй биш; - Төрийн алба хаагчийн мэргэшсэн, тогтвортой байх зарчмын хэрэгжилт сул.
	Боломж	Эрсдэл
Гадаад	- Байгууллагын бодлого, үйл ажиллагааны нийгмийн хүлээлт өндөр; - Эдийн засагт нөлөөлөх нөлөөлөл их; - Зах зээлийн таатай үе ирж байгаа; - Гадаад дотоод хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх; - Боловсон хүчнийг бэлтгэх, дахин сургах.	- Улс төрийн тогтворгүй байдал нь байгууллагын үйл ажиллагаанд нөлөөлөх; - Гадаад болон дотоод хүчин зүйлийн нөлөөгөөр төсөл хөтөлбөрийн хэрэгжилт удаашрах, зогсох; - Албан хаагчид авилга, албан тушаалын хэрэгт холбогдох; - Салбарт гарсан аливаа алдаанаас үүдэн байгууллагын нэр хүнд унах.

Байгууллагын SWOT шинжилгээний үр дүнд тулгуурлан АҮЭБЯ нь дараах стратегийг баримтлан ажиллана. Үүнд:

1. Салбарын давуу талд тулгуурлан гадаад орчны таатай боломжийг ашиглах стратеги:

Байгууллагын менежментийг сайжруулах, иргэдэд мэдээллийг ил тод, хүртээмжтэй хүргэх, гадаад, дотоод хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх, албан хаагчдын мэдлэг, чадвараа дээшлүүлэх боломжийг дэмжих, томоохон төсөл, хөтөлбөрүүдэд хөрөнгө оруулалт татах.

2. Салбарын гадаад орчны таатай боломжийг ашиглан сул талыг сайжруулах стратеги:

Байгууллагын үйл ажиллагаанд итгэх олон нийтийн итгэлийг нэмэгдүүлэх, байгууллагын бодлого, үйл ажиллагааны стратеги, төлөвлөлтийг боловсронгуй болгох, нэгжүүдийн ажлын уялдаа холбоог сайжруулах, төсөл, хөтөлбөрийн тогтвортой байдлыг хангах, орон нутагт яамны харьяа нэгж байгуулах, цахим засаглалыг байгууллагын хэмжээнд хөгжүүлэх, албан хаагчдын нийгмийн баталгааг хангах, хүний нөөцийг системтэй бэлтгэх.

Салбарын давуу талд тулгуурлан гадаад орчны эрсдэлийг даван туулах стратеги:

Салбарын нийгэм, эдийн засгийн хөгжилд оруулж буй хувь нэмэр, ач холбогдлын талаар олон нийтэд сурталчлах, хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэх, байгууллагын хөдөлмөрийн дотоод журам болон албан хаагчдын ёс зүйн дүрмийг боловсронгуй болгох, байгууллагын албан хаагчдийг авилга, албан тушаалын хэргээс ангид байлгах.

3. Салбарын гадаад орчны эрсдэлтэй нөхцөлд сул талаа сайжруулах замаар сөрөг үр дагаврыг бууруулах стратеги:

Томоохон төслийг хэрэгжүүлэхэд хамтын ажиллагааны оновчтой механизмыг бүрдүүлэх, хууль эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох, төрийн албан хаагчдын тогтвортой ажиллах боломжийг нэмэгдүүлэх, төрийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах замаар байгууллагын нэр хүндийг өсгөх.

6. СТРАТЕГИЙН ЗОРИЛГО

Орчны шинжилгээний үр дүнд суурилан Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн яам нь 2024-2028 онд дараах стратегийн зорилгуудыг дэвшүүлж байна. Үүнд:

1. Геологи-хайгуулын ажлыг нэмэгдүүлж, ашигт малтмалын нөөц, баялгийн хэмжээг өсгөн олборлох салбарыг эрдсийн түүхий эдээр тогтвортой хангах;

2. Уул уурхайн салбарын ДНБ-нд эзлэх хувийг 30 хүртэл хувьд хүргэж, эдийн засгийн өсөлтийг хангах;

3. Газрын тосны бүтээгдэхүүний импортын хамаарлыг 55 хүртэл хувиар бууруулж, бүтээгдэхүүн хангамжийн тогтвортой байдлыг хангах;

4. Боловсруулах аж үйлдвэрийн ДНБ-нд эзлэх хувийг 4.9 хүртэл хувьд хүргэж, ашигт малтмалын бүтээгдэхүүний үнэ цэнийг нэмэгдүүлэх;

5. Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарын хууль эрх зүйн орчныг сайжруулж, баялгийн засаглалын сайн туршлагыг нэвтрүүлэх;

6. Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарын хөрөнгө оруулалтын орчинг сайжруулж, уул уурхай, олборлолтын гадаадын шууд хөрөнгө оруулалтын нийт хөрөнгө оруулалтад эзлэх хэмжээг 70-аас дээш хувьд хадгалах;

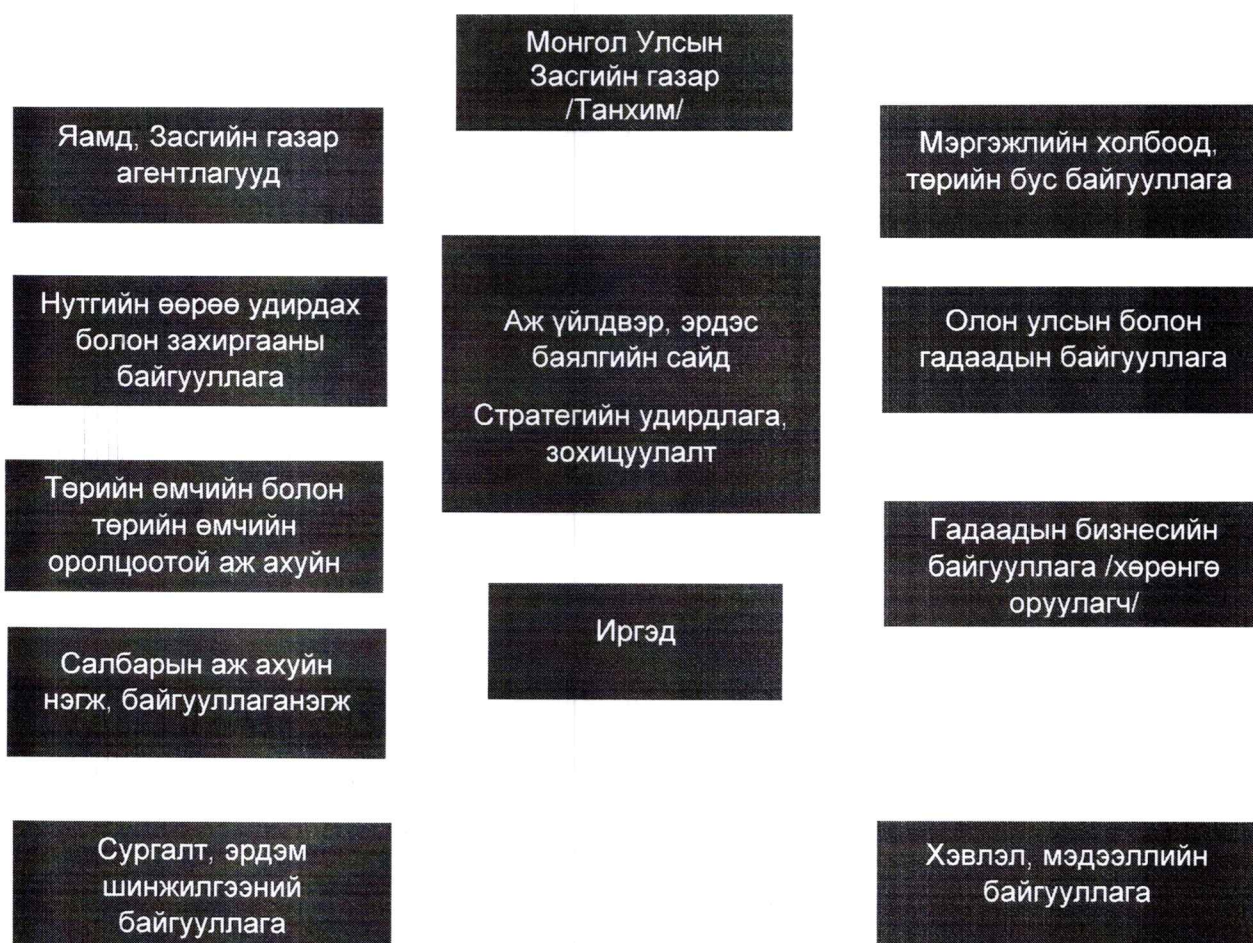
7. Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарт өрсөлдөх чадвартай хүний нөөцийг бүрдүүлэх;

8. Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн яамны үйл ажиллагааг цахимжуулах ажлыг эрчимжүүлж, төрийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлэх тус тус болно.

9. Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарын эрсдэлд суурилсан хяналт шалгалтын бодлогыг тодорхойлох, үйл ажиллагааны стратегийг боловсруулах, зорилго,

зорилтуудыг хэрэгжүүлэх, салбарт хэрэгжиж байгаа төсөл, хөтөлбөр, арга хэмжээний хэрэгжилтэд хяналт тавьж чанар, аюулгүй байдлыг хангуулах;

7. СТРАТЕГИЙН ЗОРИЛГО БА САЛБАР, НУТАГ ДЭВСГЭРИЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН БҮТЦИЙН УЯЛДАА, ЗУРАГЛАЛ

Төлөвлөгөөг баталсан:

Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн сайд
(албан тушаал)
Тэмдэг
(огноо)

.....
(гарын үсэг)

/Ц.Туваан/
(огноо)

Төлөвлөгөө боловсруулсан:

Төрийн нарийн бичгийн дарга
(албан тушаал)
Тэмдэг
(огноо)

.....
(гарын үсэг)

/С.Жавхланбаатар/
(огноо)

АЖ ҮЙЛДВЭР, ЭРДЭС БАЯЛГИЙН ЯАМНЫ СТРАТЕГИ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ
(2024-2028 ОН)

Алсын хараа- 2050" Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын хүрээнд 2021- 2030 онд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа,	Стратеги /арга зам/	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин	Санхүүгийн эх үүсвэр /сая төгрөг/

Монгол Улсын Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр, түүнийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө						
1. Ерөнхий чиг үүргийн нэр: Аж үйлдвэрийн салбарын хөгжлийн бодлого, стратегийг тодорхойлж, төлөвлөлт, хууль тогтоомжийг боловсронгуй болгох, бодлогын нэгдсэн удирдлагаар хангах, салбарын хөрөнгө оруулалтын орчныг сайжруулах, судалгаа, мэдээллээр хангах, инновац шингэсэн тэргүүний техник технологи дамжуулах, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийг өргөжүүлэх, агаар, орчны бохирдлыг бууруулахад ногоон хөгжлийг дэмжих.						
Үндсэн чиг үүрэг-1: Аж үйлдвэрийн салбарын бодлого, хууль, эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох, бодлогын нэгдсэн удирдлагаар хангах.						
Зорилт-1: Аж үйлдвэр салбарын хөгжлийн бодлого, стратегийг тодорхойлж нэгдсэн төлөвлөлтөд тусгуулах, хууль тогтоомжийг боловсронгуй болгох санал, зөвлөмж	1.1.Аж салбарын бодлогыг боловсруулах, төлөвлөх, үйл ажиллагааны чиглэл, стратегийг тодорхойлох, холбогдох байгууллагаар батлуулах;	Батлуулсан баримт бичгийн тоо	0	2	Улсын төсөв	
	1.2.Аж салбарын тогтоомж, хууль түүнд	Боловсруулсан хууль тогтоомж, эрх зүйн актын тоо	0	2	Улсын төсөв	

боловсруулах, бодлогын нэгдсэн удирдлагаар хангах	нийцүүлэн бусад эрх зүйн актын төсөл төсөл боловсруулах, хэрэгжүүлэхэд бодлогын зөвлөмж, мэргэжил арга зүйгээр хангах;				
	1.3.Аж үйлдвэрийн салбарт хэрэгжиж буй хууль тогтоомж, бодлогын баримт бичиг хэрэгжилтэд дүн шинжилгээ хийх, зөвлөмж, дүгнэлт гаргах;	Боловсруулсан судалгаа, баримт бичгийн тоо	0	1	Улсын төсөв
	1.4.Аж үйлдвэрийн салбарын төслүүдэд бодлогын зөвлөмж, дэмжлэг үзүүлэх, мэргэжил арга зүй, нэгдсэн удирдлагаар хангах.	Эрх бүхий байгууллагаас гаргасан шийдвэрийн тоо	0	2	Улсын төсөв
Зорилт-2: Аж үйлдвэрийг хөгжүүлэхэд шаардагдах ус хангамж, эрчим хүч, тээвэр	2.1.Хүнд үйлдвэрийг хөгжүүлэхэд шаардлагатай ус хангамж, эрчим хүч, тээвэр логистик зэрэг дэд бүтцийн	Боловсруулсан судалгаа, баримт бичгийн тоо	0	1	Улсын төсөв

логистик зэрэг дэд бүтцийн төлөвлөлтийг боловсруулах, нэмүү өртөг шингээсэн бүтээгдэхүүний сүлжээг бий болгох, үйлдвэрлэл, технологийн паркийг байгуулж хөгжүүлэх хөтөлбөр боловсруулах	төлөвлөлт, судалгаа хийх; 2.2.Үйлдвэрлэл, технологийн паркийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй холбогдох асуудлыг эрх бүхий байгууллагад тавьж шийдвэрлүүлэх; 2.3.Үйлдвэрлэл, технологийн паркийн нийгэм, эдийн засагт үзүүлэх нөлөөлөл, бүтээгдэхүүний зах зээлийг судлах.	Эрх бүхий байгууллагаас гаргасан шийдвэрийн тоо	2	4	Улсын төсөв
		Боловсруулсан судалгаа, баримт бичгийн тоо	0	1	Улсын төсөв
Үндсэн чиг үүрэг-2: Аж үйлдвэрийн салбарын хууль тогтоомж, хөгжлийн бодлогын баримт бичиг, тогтоол шийдвэр, хөтөлбөрийн хувилбар, төсөл, төлөвлөгөө боловсруулах, хэрэгжилтийг хангуулах салбарын хөрөнгө оруулалтын орчныг сайжруулах, судалгаа, мэдээллээр хангах.					
Зорилт-3: Аж үйлдвэрийн салбарын хууль тогтоомж, хөгжлийн бодлого, тогтоол шийдвэр, төсөл, хөтөлбөрийн хувилбар, төлөвлөгөө,	3.1.аж үйлдвэрийн салбарын эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх чиглэлээр хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэр, бодлого, төсөл, хөтөлбөрийн хувилбар боловсруулж, батлуулах;	Батлуулсан баримт бичгийн тоо	0	2	Улсын төсөв

боловсруулах, хэрэгжилтийг хангуулах	3.2.Хүнд үйлдвэр, үйлдвэрлэл, технологийн паркийг байгуулж хөгжүүлэх төсөл, хөтөлбөр боловсруулах;	Боловсруулсан баримт бичгийн тоо	0	2	Улсын төсөв
	3.3.Аж үйлдвэрийн салбарт шинээр хэрэгжүүлэх төсөл, хөтөлбөрийн судалгаа хийх, санал боловсруулах, хэрэгжилтийг арга зүйгээр хангах.	Хэрэгжүүлсэн төсөл, хөтөлбөрийн тоо	0	1	Улсын төсөв
Зорилт-4: Аж үйлдвэрийн салбарт гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалтыг татах, төсөл, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх хувилбар боловсруулах, арга хэмжээг нэгдсэн бодлого, төлөвлөлт, удирдамжаар хангах	4.1.Аж үйлдвэрийн салбарын хөрөнгө оруулалт, эдийн засаг, татварын орчин нөлөөллийн судалгаа, тооцоо хийх;	Судалгааны тоо	0	2	Улсын төсөв
	4.2.Хөрөнгө оруулалтын төсөл хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх санал боловсруулах, хэрэгжилтийг хангахад мэргэжил, арга зүйн дэмжлэг үзүүлэх;	Боловсруулсан саналын тоо	0	2	Улсын төсөв

	4.3.Салбар зөвлөлийн үйл ажиллагааг зохион байгуулах, аж үйлдвэрийн салбарын төсөл, судалгааны ажилд үнэлэлт, дүгнэлт өгөх;	Гаргасан дүгнэлт, зөвлөмжийн тоо	0	8	Улсын төсөв
	4.4.Салбарын бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл, зах зээл, үнийн судалгаа хийх, дүгнэлт, зөвлөмж гаргах.	Гаргасан дүгнэлт, зөвлөмжийн тоо	0	1	Улсын төсөв
Зорилт-5: Салбарын судалгаа, статистик мэдээ, мэдээлэл бэлтгэх, мэдээллийн сан бүрдүүлэх, олон нийтийг нээлттэй, ил тод мэдээллээр хангах	5.1.Аж үйлдвэрийн салбарын статистик мэдээллийг долоо хоног, сар, улирал, жилээр нэгтгэн боловсруулах, тайлагнах, хэрэглэгчийг мэдээллээр шуурхай хангах;	Боловсруулсан судалгаа, саналын тоо	0	40	Улсын төсөв
	5.2.Аж үйлдвэрийн салбарын стандарт, нормыг боловсруулах батлуулахад холбогдох	Боловсруулсан судалгаа, саналын тоо	0	2	Улсын төсөв

	байгууллагатай хамтран ажиллах.				
Үндсэн чиг үүрэг-3: Инновац шингэсэн тэргүүний техник технологи нэвтрүүлэх, нутагшуулах, дамжуулах, төр, хувийн хэвшлийн түншлэл, хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх, байгаль орчин, агаар, орчны бохирдлыг бууруулах чиглэлээр ногоон хөгжлийг дэмжих.					
Зорилт-6: төр, хувийн хэвшлийн түншлэл хамтын ажиллагааны хүрээнд хэрэгжүүлэх төсөл, хөтөлбөрийг тодорхойлох, хувийн хэвшлийн оролцоог дэмжих чиглэлээр бодлого, төлөвлөгөө боловсруулах	6.1.Аж үйлдвэрийн салбарт төр, хувийн хэвшлийн түншлэл, хамтын ажиллагааг өргөжүүлэн хөгжүүлэх, хувийн хэвшлийн оролцоог дэмжих бодлого, төлөвлөгөө боловсруулах;	Боловсруулсан баримт бичгийн тоо	0	1	Улсын төсөв
	6.2.Аж үйлдвэрийн салбарын хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх, хөрөнгө оруулалт татах чиглэлээр төсөл хөтөлбөр хэрэгжүүлэхэд зохион байгуулалтын дэмжлэг үзүүлэх, хоёр болон олон талт хамтын ажиллагааны гэрээ хэлэлцээр, санамж бичиг байгуулах;	Байгуулсан гэрээ, санамж бичгийн тоо	0	1	Улсын төсөв
	6.3.Аж үйлдвэрийн салбарын гадаад	Зохион байгуулсан хурлын тоо	5	9	Улсын төсөв

	харилцаа, хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх, Засгийн газар хоорондын комиссын Аж үйлдвэрийн хамтын ажиллагааны комиссын үйл ажиллагааг зохион байгуулах;				
	6.4.Аж үйлдвэрийн хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх чиглэлээр дотоод, гадаад хурал, зөвлөгөөн, уулзалт, форум, семинар бусад арга хэмжээнд оролцох, зохион байгуулах, илтгэл, мэдээлэл бэлтгэх, туршлага судлах, солилцох мэдээлэл түгээх.	Оролцсон, зохион байгуулсан арга хэмжээ, бэлдсэн мэдээллийн тоо	0	4	Улсын төсөв
Зорилт-7: Аж үйлдвэрийн салбарт инновац шингэсэн дэвшилтэт техник, технологи	7.1.Яамны шинжлэх ухаан, технологи, инновацын салбар зөвлөлийн үйл ажиллагааг зохион байгуулах;	Зохион байгуулсан хурлын тоо	0	4	Улсын төсөв

нэвтрүүлэхэд шаардлагатай бүх талын дэмжлэг үзүүлж, энэ чиглэлээр төсөл, хөтөлбөр боловсруулах, шинжлэх ухааны үндэслэлтэй тооцоо судалгаа хийх	7.2.Аж салбарын ухаан, инновацийн тогтолцоог хөгжүүлэх төсөл, хөтөлбөрийн хувилбар, төлөвлөгөө боловсруулах, санхүүжилтийг шийдвэрлүүлэх;	Санхүүжилт шийдвэрлэгдсэн төсөл, хөтөлбөрийн тоо	2	4	Улсын төсөв
	7.3.Аж салбарт хэрэгжүүлэх төслүүдийн техник, технологийн түвшнийг үнэлж дүгнэх.	Зохион байгуулсан хурлын тоо	0	4	Улсын төсөв
Зорилт-8: Сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний агаарын бохирдлын эсрэг бодлогын хувилбар, санал, зөвлөмж боловсруулж, хэрэгжүүлэх, аж үйлдвэрийн салбарын хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн асуудлыг	8.1.Салбарын хэмжээнд агаар, орчны бохирдлын эсрэг үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх чиглэлээр бодлогын хувилбар, санал зөвлөмж боловсруулах;	Боловсруулсан баримт бичгийн тоо	1	1	Улсын төсөв
	8.2.Уур амьсгалын өөрчлөлт, агаар, орчны бохирдлыг бууруулах, эрх зүйн орчныг бүрдүүлэхэд салбарын оролцоог хангах, холбогдох	Боловсруулсан баримт бичгийн тоо	1	1	Улсын төсөв

удирдамжаар хангах	байгууллагатай хамтран ажиллах;				
	8.3.Хүнд үйлдвэрийн салбарт ажиллагсдын хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн стандарт, холбогдох бусад журмыг боловсруулах, батлуулахад холбогдох байгууллагатай хамтран ажиллах.	Боловсруулсан баримт бичгийн тоо	1	1	Улсын төсөв
2. Ерөнхий чиг үүргийн нэр: Эрдэс баялгийн салбарын бодлого, төлөвлөлт, хууль тогтоомжийг боловсронгуй болгох, бодлогын нэгдсэн удирдлагаар хангах, геологийн судалгаа болон цөмийн энерги, уул уурхайн чиглэлээр хэрэгжих төсөл, хөтөлбөр, арга хэмжээний хэрэгцээ шаардлагыг судлах, баялгийн нөөцийн ашиглалтын бодлого, чиглэлийг тодорхойлох, хувилбар боловсруулах, ногоон хөгжлийн бодлогод дэмжлэг үзүүлэх					
Үндсэн чиг үүрэг-1: Эрдэс баялаг (уул уурхай, геологи, цөмийн энерги, газрын тос)-ийн салбарыг хөгжүүлэх стратегийн бодлого, төлөвлөлт, хууль тогтоомжийг боловсронгуй болгох, бодлогын нэгдсэн удирдлагаар хангах.					
Зорилт-1: Геологи, уул уурхай, газрын тос, цөмийн энергийн салбарыг хөгжүүлэх бодлого, урт, дунд хугацааны бодлогын баримт	1.1.Эрдэс салбарын өнөөдрийн байдал, хүрсэн үр дүнд дүн шинжилгээг хийж, цаашид авах арга хэмжээний санал боловсруулах;	Боловсруулсан саналын тоо	0	1	Улсын төсөв

бичгийн хэрэгжилтэд дүн шинжилгээ хийх, бодлогын баримт бичгийн төслийг боловсруулах, нэмэлт өөрчлөлт оруулах санал боловсруулах						
Зорилт-2: Геологи, уул уурхай, газрын тос, цөмийн энергийн салбарын хууль, тогтоомжийг боловсронгуй болгон шинэчлэх, нэмэлт өөрчлөлт оруулах санал боловсруулах	2.1.Газрын хэвлийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийн үзэл баримтлалын төслийг боловсруулж, батлуулах;	Батлуулсан үзэл баримтлалын тоо	0	1	Улсын төсөв	
	2.2. Ашигт малтмалын тухай хуулийн төслийн үзэл баримтлал болон хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийг боловсруулах;	Боловсруулсан үзэл баримтлалын тоо	0	1	Улсын төсөв	
	2.3.Газрын тосны бүтээгдэхүүний тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг боловсруулах;	Батлуулсан үзэл баримтлалын тоо	0	1	Улсын төсөв	

	2.4.Газрын тосны тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг боловсруулах;	Боловсруулсан үзэл баримтлалын тоо	0	1	Улсын төсөв
	2.5.Цөмийн энергийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг боловсруулж, батлуулах;	Батлуулсан хуулийн тоо	0	1	Улсын төсөв
	2.6.Цөмийн аюулгүй ажиллагааны тухай 1994 оны конвенц, Ашигласан түлшний болон цацраг идэвхт хаягдлын менежментийн аюулгүй ажиллагааны тухай 1997 оны конвенц, Цөмийн материалыг биечлэн хамгаалах тухай 1980 оны конвенцын 2005 оны нэмэлт, өөрчлөлт, Бага хэмжээний цөмийн материалын шинэчилсэн протоколыг соёрхон	Батлуулсан хуулийн тоо	2	4	Улсын төсөв

	батлах тухай хуулийн төслийг боловсруулж, батлуулах.				
Зорилт-3: Геологи, уул уурхай, газрын тос, цөмийн энергийн салбарын хэмжээнд мөрдөх дүрэм, журам, ангилал, заавар, шаардлага, зөвлөмжийн төсөл боловсруулах, батлуулах	3.1. Геологи, уул уурхай, газрын тос, цөмийн энергийн салбарт мөрдөх дүрэм, журам, заавар, ангилал, норм норматив, аргачилсан зөвлөмж, мэргэжлийн нэр, индексийг боловсруулан батлуулах.	Боловсруулсан төсөл, саналын тоо	4	9	Улсын төсөв
Үндсэн чиг үүрэг-2: Эрдэс баялгийн салбарт хэрэгжүүлэх гадаад, дотоодын төсөл, хөтөлбөр, арга хэмжээг нэгдсэн удирдлага, бодлого, төлөвлөлтөөр хангах.					
Зорилт-4: Эрдэс баялгийн салбарын гадаад харилцааг өргөжүүлэн хөгжүүлэх хүрээнд гадаад улс орнуудтай хамтын ажиллагааны санамж бичиг, гэрээ,	4.1. Гадаад хамтын ажиллагааны чиглэлээр хамтран ажиллах тухай санамж бичиг, гэрээ, хэлэлцээрийн төсөл, хамтран хэрэгжүүлэх судалгааны төслийн санал боловсруулах.	Боловсруулсан төсөл, саналын тоо	4	6	Улсын төсөв

хэлэлцээрийн төсөл боловсруулах, тэдгээрийн хэрэгжилтийг хангах					
Зорилт-5: Эрдэс баялгийн салбарт хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, төсөл, арга хэмжээний санал боловсруулах, хэрэгжүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулах, нэгдсэн удирдлагаар хангах	5.1.Хөтөлбөр, төсөл, арга хэмжээний саналыг боловсруулж, хэрэгжүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулах.	Боловсруулсан санал, хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тоо	1	1	Улсын төсөв
Үндсэн чиг үүрэг-3: Улсын төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэх геологийн судалгааны, ажлыг төлөвлөх, шаардагдах төсвийн саналыг боловсруулах, бодлого, хэтийн төлөвийг тодорхойлох.					
Зорилт-6 Монгол Улсын нутаг дэвсгэрийн геологийн судалгааны түвшинд үнэлгээ өгсний үндсэн	6.1.Монгол орны геологийн судалгааны түвшинд дүн шинжилгээ хийж, дүгнэн үнэлгээ өгөх, цаашдын судалгааны	Судалгаа хийж боловсруулсан саналын тоо	0	1	Улсын төсөв

дээр цаашид баримтлах бодлого, судалгааны ажлын чиглэлийн хэтийн төлөвийг тодорхойлох	чиглэл, хамрах хүрээг тодорхойлох .				
Зорилт-7: Улсын төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэх геологийн судалгааны ажлын жил бүрийн төлөвлөгөөг төлөвлөж, шаардагдах төсвийн саналыг боловсруулах, батлуулах, гүйцэтгэлд хяналт тавих, мэргэжил арга зүйгээр хангах	7.1.Агаарын геофизикийн 1:200000-ны масштабын цогцолбор судалгааны ажлыг гүйцэтгэх;	12.3	48	Улсын төсөв	
	7.2.1:50000-ны масштабын геологийн зураглал, ерөнхий эрлийн ажлын хэмжээг нэмэгдүүлэх;	47	50	Улсын төсөв	
	7.3.1:25000-ны масштабын нарийвчилсан геологийн зураглалын ажлыг эхлүүлэх;	0	1.1	Улсын төсөв	
	7.4.Геохимийн 1:200000-ны масштабын зураг зохиох ажлыг хэрэгжүүлэх;	0	15	Улсын төсөв	
	7.5.Геологийн тектоник, структур,	7	3	Улсын төсөв	

	инженер-геологи, гидрогеологийн зургууд зохиох болон бусад сэдэвчилсэн судалгааны ажлуудыг гүйцэтгэх;				
	7.6.Гадаад орнуудтай хамтын ажиллагааг өргөжүүлж, харилцан үр ашигтай геологийн шинжлэх ухааны судалгааны ажил гүйцэтгэх;	Хамтран хэрэгжүүлсэн төслийн тоо	1	2	Улсын төсөв
	7.7.Газрын ховор элемент болон өндөр технологийн түүхий эдийн геологийн суурь судалгаа болон эрлийн ажил хийх, хэтийн төлөвийн үнэлгээ өгч баялгийн хэмжээг үнэлэх;	Төслийн тоо	2	1	Улсын төсөв
	7.8.Үнэт, өнгөт, хар, ховор, холимог металл болон металл бус ашигт малтмалын эрэл, үнэлгээний ажил хийх, үнэлгээ өгч нөөц,	Төслийн тоо	5	2	Улсын төсөв

Зорилт-8: Геологийн судалгааны ажлын хээрийн болон суурин боловсруулалт, ажлын гүйцэтгэл, үр дүнгийн чанарыг сайжруулах чиглэлээр хэрэгжилтийг зохион байгуулах, зохицуулах, хяналт тавих	баялгийн үнэлэх.	хэмжээг	Хэрэгжүүлэх төслийн тоо	23	40	Улсын төсөв
Зорилт-9: Геомэдээллийн санг нэмэлт баяжуулах, цахимжуулах, мэдээлэлд боловсруулалт хийх чиглэлээр төсөл хэрэгжүүлэх, олон нийтэд ашиглахад хялбаршуулах,	9.1.Геомэдээллийн санг бүрдүүлэх, баяжуулах, цахимжуулах ажлын хүрээнд мэдээллийн сангийн чиглэлээр төсөл хэрэгжүүлэх.	Төслийн тоо	3	3		Улсын төсөв

үйлчилгээ үзүүлэх, хэрэгжилтэд хяналт тавих						
Үндсэн чиг үүрэг-4: Улсын хэмжээнд тогтоогдсон эрдэс баялгийн нөөцийг эдийн засгийн эргэлтэд оруулах, үйлдвэрлэл явуулахад шаардагдах дэд бүтцийг төлөвлөх, баялгийн өгөөжийг хуваарилах бодлогыг тодорхойлох, бодлогын удирдамжаар хангах, санал, зөвлөмж боловсруулах.						
Зорилт-10: Гашуунсухайт- Ганцмод, Ханги- Мандал, Шивээхүрэн- Сэхээ хилийн боомтуудын хил дамнасан холболтын төмөр зам, ачаа тээврийн шилжүүлэн ачих терминалыг барина	10.1.“Гашуунсухайт- Ганцмод” хил дамнасан төмөр замын төсөлтэй холбогдуулан “Гурвыг цогцоор” хамтын ажиллагааны хүрээнд Монгол Улс, Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улс хооронд Засгийн газар хоорондын хэлэлцээр байгуулах талаар холбогдох арга хэмжээг авч ажиллах.	Хэлэлцээр байгуулагдсан эсэх	0	1	Улсын төсөв	
Зорилт-11: Улсын хэмжээнд тогтоогдсон эрдэс баялгийн нөөцийг эдийн засгийн эргэлтэд оруулах, үйлдвэрлэл	11.1.Монгол Улсын Засгийн газар болон Орано майнинг САС хооронд хөрөнгө оруулалтын гэрээг байгуулж, Зөөвч-Овоо, Дулаан-Уул ураны ордыг эдийн засгийн	Ашиглалтад оруулсан ордын тоо	0	1	Гадаадын шууд хөрөнгө оруулалт	

явуулахад шаардагдах дэд бүтцийг төлөвлөх, баялгийн өгөөжийг хуваарилах бодлогыг тодорхойлох санал, зөвлөмжийг боловсруулах	эргэлтэд оруулах дэд бүтцийг бэлтгэх.				
Үндсэн чиг үүрэг-5: Уул уурхайн салбарын эрх зүйн орчныг ногоон хөгжлийн үзэл баримтлалд нийцүүлэх замаар боловсронгуй болгох.					
Зорилт-12: Уул уурхайн салбарт байгаль орчин, нийгэм, засаглалын ил тод байдлын стандартыг нэвтрүүлэх замаар ногоон, тогтвортой хөгжлийг дэмжихэд бодлогын нэгдсэн удирдлагаар хангах	12.1.Уул салбар дахь байгаль орчин, нийгэм, засаглалын ил тод байдлын стандартыг нэвтрүүлэх талаар төсөл, хөтөлбөрийн хувилбар, санал боловсруулах;	Төсөл, хөтөлбөрийн хувилбар, саналын тоо	0	1	Улсын төсөв
	12.2.Уул уурхайн салбар дахь байгаль орчин, нийгэм, засаглалын ил тод байдлын стандартыг нэвтрүүлэхэд	Хамтран ажилласан эсэх	0	1	Улсын төсөв

	салбарын оролцоог хангах, холбогдох байгууллагатай хамтран ажиллах.				
Зорилт-13: Тогтвортой уул уурхай, ногоон эрчим хүчний шилжилтийг дэмжих хүрээнд чухал ашигт малтмалын талаар баримтлах бодлогыг тодорхойлох	13.1.Тогтвортой уул уурхай, ногоон эрчим хүчний шилжилтийг дэмжих, хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх чиглэлээр бүхий л төрлийн арга хэмжээнд оролцох, зохион байгуулах;	Оролцсон, зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо	0	1	Улсын төсөв
	13.2.Чухал ашигт малтмалын талаар баримтлах бодлогыг тодорхойлоход холбогдох байгууллагатай хамтран ажиллах, жагсаалт батлуулах.	Жагсаалт батлагдсан эсэх	0	1	Улсын төсөв
3. Ерөнхий чиг үүргийн нэр: Аж үйлдвэрийн салбарын бодлогын хэрэгжилтийг зохицуулах, удирдамжаар хангах, төсөл, хөтөлбөр, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд бүх талын дэмжлэг үзүүлэх, зохицуулах, тайлагнах.					
Үндсэн чиг үүрэг-1: Хар ба өнгөт төмөрлөг, металл хийц, машин үйлдвэрлэл, химийн болон нүүрс боловсруулах үйлдвэрийг хөгжүүлэх, газрын тос боловсруулах үйлдвэрийг барьж байгуулах, нэмүү өртөг шингэсэн бүтээгдэхүүний сүлжээг бий болгох чиглэлээр бодлогын хэрэгжилтийг зохицуулах.					

Зорилт-1: Түүхий эд, бүтээгдэхүүнийг анхан шатнаас гүн боловсруулах хүнд үйлдвэрүүдийг ашиглалтад оруулж, нэмүү өртөг шингээсэн бүтээгдэхүүн боловсруулна	1.1.Алт цэвэршүүлэх үйлдвэр байгуулах;	Үйлдвэр байгуулах ажлын явц, хувиар	0	100	Монголбанк, "Эрдэнэс Монгол" ХХК, гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалт
	1.2.Дархан-Сэлэнгийн бүс нутагт металл болон боловсруулах болон металл бүтээгдэхүүний үйлдвэр, дагалдах үйлдвэр бүхий үйлдвэрлэл, технологийн парк байгуулах;	Баригдсан үйлдвэрийн тоо	0	3	Шууд болон гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалт "Эрдэнэс Монгол" ХХК, "Дарханы төмөрлөгийн үйлдвэр" ХК
	1.3.Дорноговь аймагт дотоодын түүхий эдэд түшиглэсэн газрын тос боловсруулах үйлдвэрийг ашиглалтад оруулж, олон улсын стандартын шаардлага хангасан авто бензин, түлшний тодорхой хувийг дотоодоосоо хангах нөхцөлийг бүрдүүлэх;	Барилга угсралтын ажлын гүйцэтгэл, хувиар	20	100	Хөнгөлөлттэй зээл (БНЭУ ЭКСИМ банк)
	1.4.Дамжуулах хоолойн барилга, угсралтын ажлыг дуусгах;	Барилга угсралтын ажлын гүйцэтгэл, хувиар	80	100	Дотоод, гадаадын хөрөнгө оруулалт
	1.5."Алтанширээт" үйлдвэрийн паркт	Төслийн явц, хувиар	60	100	"Инфинити Спэйс" ХХК Гадаад,

	баригдах Коксын үйлдвэр (600.0 мян.тн)-ийг байгуулах;	Төслийн хувиар	явц,	30	70	"Си Өү Эй Эл" ХХК, Гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулагчид
	1.6."Гэрэлт говь" үйлдвэрлэл, технологийн парк байгуулах Коксын үйлдвэр (500 мян.тн)-ийг үргэлжлүүлэх;	Төслийн хувиар	явц,	5	100	"Монголпросцветмет" ТӨҮГ, "Эрдэнэс ҮТП" ХХК, Гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулагчид
	1.7."Бор-Өндөр" үйлдвэрлэл, технологийн парк байгуулах Жоншны баяжмал боловсруулах болон Хорголжин төмрийн үйлдвэрийн төслийг эхлүүлэх;	Төслийн хувиар	явц,	0	100	Улсын төсөв
	1.8.Шохой шатаах төсөл үйлдвэрийн төсөл эхлүүлэх;	Төслийн хувиар	явц,	0	2	Эдийн засаг, хөгжлийн яам, Хот байгуулалт, барилга, орон сууцжуулалтын яам
	1.9.Цементийн үйлдвэрийг түшиглэн барилгын материалын үйлдвэр байгуулах аж ахуйн нэгжийг дэмжих;	Дэмжлэг үзүүлсэн байгууллага, тоо	явц,	0	100	"Эрдэнэс Монгол" ХХК, "Эрдэнэс ҮТП" ХХК, Багануур ХК, Гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулагчид
	1.10."Пиролиз, эрчим хүчний үйлдвэр"-ийн төслийг хэрэгжүүлэх.	Төслийн хувиар	явц,	0		

Үндсэн чиг үүрэг-2: Үйлдвэрлэл, технологийн парк болон боловсруулах үйлдвэрийн төсөл, хөтөлбөрт үнэлэлт, дүгнэлт өгөх, төлөвлөх, хэрэгжилтийг зохицуулах, мэргэжил, арга зүйгээр хангана.					
Зорилт 2: Хүнд үйлдвэрлэлийн хүчин чадлыг өсгөж, боловсруулалтын түвшинг нэмэгдүүлэх чиглэлээр төр, хувийн хэвшилтэй хамтран ажиллаж, арга зүйгээр хангана	2.1.Боловсруулах үйлдвэрлэл эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй холбоотой үйл ажиллагааг шийдвэрлэх, арга зүйгээр хангах;	Шийдвэрлэсэн тусгай зөвшөөрлийн тоо	19	45	Аж ахуйн нэгж байгууллага
	2.2.Паркийн удирдлага, нэгжийн үйл ажиллагаанд татварын дэмжлэг үзүүлэхэд арга зүйгээр хангах;	Дэмжлэг авсан үйлдвэрийн тоо	2	2	Сангийн яам
	2.3.Хоёрдогч түүхий эдийн боловсруулалтын түвшинг нэмэгдүүлэх чиглэлээр төсөл, хөтөлбөрийн санал боловсруулж төр, хувийн хэвшилтэй хамтран ажиллах;	Боловсруулсан саналын тоо	0	1	Холбогдох яамд, Аж ахуйн нэгж байгууллага
	2.4.Салбарын бодлого, төлөвлөлт, хууль, тогтоомж, төсөл хөтөлбөрүүдийн	Хугацаанд нь тайлагнасан эсэх (Тийм:1, Үгүй:0)	1	1	Улсын төсөв

	хэрэгжилтийг зохицуулах.					
Үндсэн чиг үүрэг-3: Үйлдвэрлэлд тэргүүний технологи, инновацыг нэвтрүүлэх, нутагшуулах, дамжуулах үйл ажиллагааг бодлогын хэрэгжилттээр зохицуулах, технологийн түвшнийг үнэлэх, тодорхойлох чиглэлээр мэргэжил, арга зүйгээр хангана.						
Зорилт-3: Боловсруулах үйлдвэрийн төслийн техник, эдийн засгийн үндэслэл болон технологийн түвшний	3.1. Боловсруулах үйлдвэрийн төслийн техник, эдийн засгийн үндэслэл хэлэлцэх салбар зөвлөлийн хуралдааныг зохион байгуулах.	Зохион байгуулсан хурлын тоо	5	20		Улсын төсөв
үнэлгээнд санал, дүгнэлт гаргах үүрэг бүхий мэргэжлийн зөвлөлийн үйл ажиллагааг зохион байгуулна	3.2. Хүнд үйлдвэрлэлийн технологийн түвшний үнэлгээ хийх эрх олгох, хүлээн авах зөвлөлийн хуралдааныг зохион байгуулах.	Зохион байгуулсан хурлын тоо	2	6		Улсын төсөв
Үндсэн чиг үүрэг-4: Аж үйлдвэрийн салбарын судалгаа, мэдээллийн нэгдсэн санг бүрдүүлэх, хөтлөх, хүний нөөцийг бэлтгэх, давтан сургах чиглэлээр холбогдох байгууллагуудтай хамтран ажиллана.						
Зорилт-4: Хүнд үйлдвэрийн салбарын үйл ажиллагааны мэдээллийг нийтэд түгээх үйлчилгээг хялбаршуулах, мэргэшүүлэх сургалтыг их	4.1. Хүнд үйлдвэрийн салбарын мэдээллийн нэгдсэн санг бүрдүүлэх, цахимжуулах төслийн ажлын даалгаврыг боловсруулж, гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулна.	Салбарын судалгаа, мэдээллийн нэгдсэн сан бүрдүүлэх, хувиар	0	100		Улсын төсөв

дээд сургууль, төрийн бус байгууллагуудтай хамтран зохион байгуулна	4.2.Салбарын инженер, техникийн ажилтан, мэргэжилтнүүдэд зөвлөх болон мэргэшсэн инженер бэлтгэх, давтан сургах сургалтыг зохион байгуулна.	Сургалтын тоо	2	8	Улсын төсөв
4.Ерөнхий чиг үүргийн нэр: Геологи, цөмийн энерги, уул уурхай, газрын тосны салбарын хөгжлийн стратегийг тодорхойлох, хууль тогтоомжийг боловсронгуй болгох, бодлогын судалгаа шинжилгээ хийх, салбар хоорондын үйл ажиллагааны уялдааг хангах, салбарын үйл ажиллагааг олон улсын жишигт хүргэх бодлого боловсруулах.					
Үндсэн чиг үүрэг-1: Геологи, цөмийн энерги, уул уурхайн салбарын хөгжлийн бодлого, хууль тогтоомж, үйл ажиллагааг олон нийтэд сурталчлан таниулах, нийтэд ил тод, нээлттэй үйлчлэх, үйл ажиллагааг зохицуулах.					
Зорилт-1: Геологийн салбарын бодлого, түүний хэрэгжилт, хууль тогтоомж, түүний биелэлт, салбарын үйл ажиллагааг сурталчлах, чуулга, уулзалт, сургалтыг төрийн бус байгууллагуудтай хамтран зохион байгуулах	1.1.Салбарын бодлого, хууль, эрх зүйн баримт бичгүүд болон үйл ажиллагааг сурталчлах, хэлэлцүүлэх, таниулах, холбогдох сургалтыг зохион байгуулах.	Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо	1	4	Улсын төсөв

Үндсэн чиг үүрэг-2: Ашигт малтмалын хайгуулын ажлыг эрчимжүүлэх замаар улсын эрдэс баялгийн сан хөмрөгийг арвижуулах, хайгуулын ажилд шаардлагатай гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалтыг татах бодлогыг тодорхойлох, бодлогын удирдамжаар хангах, санал, зөвлөмж боловсруулах.

Зорилт-2: Геологи- хайгуулын ажилд гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалтыг татах бодлогын хэрэгжилтэд дүн шинжилгээ хийж, цаашид авах бодлогын арга хэмжээг тодорхойлох, бодлогын удирдамжаар хангах	2.1.Хувийн хөрөнгөөр хийгдэж буй хайгуулын ажлын төлөвлөгөө, тайлан, хайгуулын ажлын зардал, үр дүнгийн тайлан, нөөцтэй холбоотой мэдээллийг нэгтгэх, дүгнэх, төрийн болон төрийн бус байгууллагад шаардлагатай мэдээлэл бэлтгэх.	Мэдээлэл бэлтгэсэн тоо	0	1	Улсын төсөв
Зорилт-3: Ашигт малтмалын геологи- хайгуулын ажлын хэмжээг нэмэгдүүлэх, улсын эрдэс баялгийн нөөцийг өсгөх ажлыг зохион	3.1.Хайгуулын тусгай зөвшөөрөл олгох сонгон шалгаруулалтын талбайг нэмэгдүүлэх, сонгон шалгаруулалт зарлах, тусгай зөвшөөрөл олголтод хяналт тавих, дэмжлэг үзүүлэх.	Хайгуулын тусгай зөвшөөрөл олгосон талбайн хэмжээ /га/	117,480.39	1,000,000	Улсын төсөв

байгуулах, хяналт тавих, холбогдох санал, зөвлөмжийг боловсруулах.						
Үндсэн чиг үүрэг-3: Улсын эрдэс баялгийн сан хөмрөгийг арвижуулах, ашигт малтмалын хайгуулын ажлыг нэмэгдүүлэх, гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалтыг татах, уул уурхайн тогтвортой хөгжлийг хангуулах чиглэлээр бодлогын хэрэгжилтийг зохицуулах, зохион байгуулах.						
Зорилт-3: Хувийн хөрөнгөөр хийсэн ашигт малтмалын нөөц бүхий хайгуулын ажлын үр дүнгийн тайланг хүлээн авах, хянах, ЭБМЗ-ийн хурлаар хэлэлцүүлэх, холбогдох шийдвэр гаргуулах, төрөл бүрийн мэдээ гаргах ажлыг зохион байгуулах хэрэгжилтэд хяналт тавих.	Улсын нөөцийн бүртгэлд бүртгэгдсэн ордын тоо	3.135	3.500	Хувийн хөрөнгө оруулалт		
Зорилт-4: Ашигт малтмалын	4.1. Ашигт малтмалын нөөцийн тэнцлийг	Ашигт малтмалын төрлөөр	0	8	-	Улсын төсөв

ордын нөөцийн бүртгэл, хөдөлгөөн, тэнцэл хийх хууль эрхзүйн баримт бичгийг шинэчлэн боловсруулж батлуулах, цахимжуулах, Ашигт малтмалын төрлөөр нөөцийн тэнцлийг гаргаж, нөөцийн болон ордын шаардлагатай мэдээллийг гаргах ажлыг зохион байгуулах, хэрэгжилтэд хяналт тавих	гаргах ажлыг зохион байгуулах, хэрэгжилтэд хяналт тавих.				
Үндсэн чиг үүрэг-4: Стратегийн ач холбогдол бүхий ашигт малтмалын ордын талбайн хил, заагийг тогтоох, сонгон шалгаруулалтаар хайгуулын тусгай зөвшөөрөл олгох талбайг батлуулах, хайгуулын тусгай зөвшөөрлийг олгох ажлыг зохион байгуулах, хэрэгжилтийг хангуулах.					
Зорилт-5: Цөмийн энергийн тухай хуулийн нэмэлт	5.1. Стратегийн ач холбогдол бүхий ашигт малтмалын ордын	Батлуулсан эрх зүйн актын тоо	8	26	Улсын төсөв

өөрчлөлтөөр стратегийн ач холбогдолтой ордод хамаарах ураны ордуудын талбайн хил заагийг тогтоож, ЗГ-ын хуралдаанаар хэлэлцүүлэн шийдвэрлүүлэх ажлыг зохион байгуулах	талбайн хил, заагийг Засгийн хуралдаанаар хэлэлцүүлэн батлуулах.				
Зорилт-6: Улсын төсвийн хөрөнгөөр геологийн судалгаа, эрэл үнэлгээний ажил хийж хэтийн төлөвийг үнэлсэн, баялгийг нь тогтоосон талбайнуудыг ялган кадастрын болон зурагзүйн мэдээллийн шүүлт хийлгэн сонгон шалгаруулалтаар олгох боломжтой талбайг ЗГ-ын хуралдаанаар	6.1.Хайгуулын тусгай зөвшөөрөл талбайн хил, заагийг Засгийн хуралдаанаар хэлэлцүүлэн батлуулах.	Батлуулсан эрх зүйн актын тоо	1	1	Улсын төсөв

хэлэлцүүлж, шийдвэрлүүлэх ажлыг зохион байгуулах						
Зорилт-7: Ашигт малтмалын хайгуулын тусгай хайгуулын тусгай зөвшөөрөл олгох сонгон шалгаруулалтын журмыг шинэчлэн боловсруулж хууль эрхзүйн актад бүртгүүлэн, олон нийтэд нээлттэй, ил тод байдлаар сонгон шалгаруулалтыг бусад Төрийн болон Төрийн бус байгууллагуудын төлөөллийг оролцуулан хамтран зохион байгуулах, тусгай зөвшөөрөл олголтын нэмэгдүүлэх	7.1. Ашигт малтмалын хайгуулын тусгай зөвшөөрөл олголтыг нэмэгдүүлэх.арга хэмжээг зохион байгуулах.	Олгосон тусгай зөвшөөрлийн тоо	26	320	Улсын төсөв	Улсын төсөв
Зорилт-8: Бүтээн байгуулалттай холбоотой түгээмэл	8.1.Бүтээн байгуулалттай холбоотой түгээмэл	Батлуулсан эрх зүйн актын тоо	0	20	Улсын төсөв	Улсын төсөв

тархацтай ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөл олгох асуудлыг ЗГ-ыг хуралдаанаар хэлэлцүүлж шийдвэрлүүлэх	тархацтай малтмалын зөвшөөрөл асуудлыг хуралдаанаар хэлэлцүүлж шийдвэрлүүлэх..	ашигт тусгай олгох ЗГ-ыг			
Үндсэн чиг үүрэг-5: ЗГҮАХ-ийн 3.3.1.1 “Уул уурхайн салбарын түүхий эдийн боловсруулалтын түвшин болон хүнд үйлдвэрлэлийн хүчин чадлыг өсгөж, экспортын орлогыг нэмэгдүүлнэ”.					
Зорилт-9: Тавантолгой нүүрс баяжуулах үйлдвэрийн түүхий эдийг тээвэрлэх конвейерийн системийг ашиглалтад оруулах	9.1.Тавантолгой нүүрс баяжуулах үйлдвэрийн түүхий эдийг тээвэрлэх конвейерийн системийг ашиглалтад оруулж, үйлдвэрийг хүчин чадлаар ажиллуулах.	Ашиглалтад оруулсан эсэх	Төслийн нүүрс тээврийн конвейерийн системийг барьж байгуулах зураг төслийг боловсруулж байна.	Нүүрс тээврийн конвейерийн системийг барьж байгуулж, ашиглалтад оруулна.	Гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалт
Үндсэн чиг үүрэг-6: ЗГҮАХ-ийн 3.3.1.4 “Оюутолгойтой дүйцэхүйц дараагийн стратегийн бүтээн байгуулалтыг эхлүүлнэ”.					
Зорилт-10: Цагаансуваргын зэс молибдений ордыг эдийн засгийн эргэлтэд оруулах.	10.1.Цагаансуваргын зэс молибдений ордын бүтээн байгуулалтыг хийж, ашиглалтад оруулах	Бүтээн байгуулалтын ажил дууссан эсэх	Зураг төсөл болон дэд бүтцийн бүтээн байгуулалтууд бэлэн болсон.	Ил уурхай болон баяжуулах үйлдвэрийг бүхэлд нь байнгын ашиглалтад оруулна.	Гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалт
Үндсэн чиг үүрэг-7: ЗГҮАХ-ийн 3.3.1.10 “Алтны олборлолтыг нэмэгдүүлэх ба алт цэвэршүүлэх үйлдвэр барина”.					

Зорилт-11: Алтны үндсэн ордыг эдийн засгийн эргэлтэд оруулах	11.1. 5 доошгүй алтны үндсэн ордыг ашиглалтад оруулах.	Ашиглалтад оруулсан эсэх	3 төслийн бүтээн байгуулалтын ажил явагдаж байна. /Хан алтай ресурс ХХК, Эрдэнэмонгол ХХК, Шувуун хар уул ХХК/	Ашиглалтад бэлтгэсэн ордуудын байнгын ашиглалтад оруулж, хүчин чадлаар ажиллуулна.	Гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалт
Үндсэн чиг үүрэг-8: ЗГҮАХ-ийн 1.3.2.2 "Асгатын мөнгөний ордын нөөцийг тогтоож эргэлтэд оруулна".					
Зорилт-12: Асгатын мөнгөний ордын нөөцийг олон улсын нөөц баялгийн /JORC/ ангилалд нийцүүлэх хайгуулын ажлын төлөвлөгөө, нэмэлт хайгуулын ажил, хагас үйлдвэрлэлийн технологийн дээжлэлт, туршилт хийж үр дүнгийн тайлан боловсруулж, батлуулах.	12.1. Асгатын мөнгөний ордын нөөцийг олон улсын нөөц баялгийн /JORC/ ангилалд нийцүүлэх хайгуулын ажлын төлөвлөгөө, нэмэлт хайгуулын ажил, хагас үйлдвэрлэлийн технологийн дээжлэлт, туршилт хийж үр дүнгийн тайлан боловсруулж, батлуулах.	Нөөц батлуулсан эсэх	Ажил гүйцэтгэх гэрээ байгуулсан.	Асгатын мөнгөний ордын ашиглалт, олборлолтод шаардлагатай санхүүжилтийн эх үүсвэрийг шийдвэрлэнэ.	Гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалт
Зорилт-11: Алтны үндсэн ордыг эдийн засгийн эргэлтэд оруулах	11.1. 5 доошгүй алтны үндсэн ордыг ашиглалтад оруулах.	Ашиглалтад оруулсан эсэх	3 төслийн бүтээн байгуулалтын ажил явагдаж байна. /Хан алтай ресурс ХХК, Эрдэнэмонгол ХХК, Шувуун хар уул ХХК/	Ашиглалтад бэлтгэсэн ордуудын байнгын ашиглалтад оруулж, хүчин чадлаар ажиллуулна.	Гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалт
Зорилт-12: Асгатын мөнгөний ордын нөөцийг олон улсын нөөц баялгийн /JORC/ ангилалд нийцүүлэх хайгуулын ажлын төлөвлөгөө, нэмэлт хайгуулын ажил, хагас үйлдвэрлэлийн технологийн дээжлэлт, туршилт хийж үр дүнгийн тайлан боловсруулж, батлуулах.	12.1. Асгатын мөнгөний ордын нөөцийг олон улсын нөөц баялгийн /JORC/ ангилалд нийцүүлэх хайгуулын ажлын төлөвлөгөө, нэмэлт хайгуулын ажил, хагас үйлдвэрлэлийн технологийн дээжлэлт, туршилт хийж үр дүнгийн тайлан боловсруулж, батлуулах.	Нөөц батлуулсан эсэх	Ажил гүйцэтгэх гэрээ байгуулсан.	Асгатын мөнгөний ордын ашиглалт, олборлолтод шаардлагатай санхүүжилтийн эх үүсвэрийг шийдвэрлэнэ.	Гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалт

Үндсэн чиг үүрэг-9: Уурхай, уулын үйлдвэрийн техник-эдийн засгийн үндэслэлийг эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлөөр хэлэлцүүлж хүлээн авах, уурхай, уулын болон баяжуулах үйлдвэрийг байнгын ашиглалтад хүлээн авах ажлын зохион байгуулах.					
Зорилт-13: Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн үйл ажиллагааг ил тод, нээлттэй зохион байгуулах, шаардлагатай дүрэм, журмыг боловсруулах, батлуулах	13.1.Ашигт малтмалын орд, баяжуулах үйлдвэрийг ашиглах техник, эдийн засгийн үндэслэлийг хүлээн авах, хянах, ЭБМЗ-ийн хурлаар хэлэлцүүлэх, холбогдох шийдвэр гаргуулах, төрөл бүрийн мэдээ гаргах ажлыг зохион байгуулах хэрэгжилтэд хяналт тавих.	Хүлээн авсан техник, эдийн засгийн үндэслэлийн тоо	1200	1600	Хувийн хөрөнгө оруулалт
Зорилт-14: Ашиглалтад бэлтгэсэн уурхай, уулын үйлдвэрийг байнгын ашиглалтад хүлээн авах ажлыг зохион байгуулах, холбогдох дүрэм, журмыг боловсруулах, батлуулах.	14.1.Ашиглалтад бэлтгэсэн уурхай, уулын үйлдвэрийг байнгын ашиглалтад хүлээн авах ажлыг зохион байгуулах, холбогдох дүрэм, журмыг боловсруулах, батлуулах.	Хүлээн авсан уурхай, баяжуулах үйлдвэрийн тоо	400	500	Хувийн хөрөнгө оруулалт
Үндсэн чиг үүрэг-10: Тэсрэх материалын агуулах, тэсрэх бодис болон тэсэлгээний хэрэгслийн үйлдвэр, тэсрэх материал, тэсэлгээний хэрэгслийг импортлох, тэсэлгээний ажил үйлчилгээ явуулах, тэсэлгээчний эрх олгох, сунгах үйл ажиллагааны хэрэгжилтийг зохицуулах.					

Зорилт-15: Үйлдвэрлэлийн зориулалттай тэсрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн үйлдвэр, агуулахын аюулгүйн бүсийг тооцоогоор тогтоох, ашиглалтад хүлээн авах ажлыг зохион байгуулах	15.1.Тэсрэх материалын агуулах, үйлдвэрийн аюулгүй бүсийг тооцоогоор тогтоох, ашиглалтад хүлээн авах.	Аюулгүйн тогтоосон тоо	бүс актын	300	350	Хувийн хөрөнгө оруулалт
Зорилт-16: Тэсэрч дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн эргэлтийн асуудлаар санал, дүгнэлт боловсруулах үүрэг бүхий мэргэжлийн зөвлөлийн үйл ажиллагааг удирдан зохион байгуулах	16.1.Тэсрэх тэсэлгээний хэрэгслийг импортлох, үйлдвэрлэх, ажил явуулах, пиротехникийн хэрэгслийг импортлох, үйлдвэрлэх, үйлчилгээ үзүүлэх тусгай зөвшөөрлийг олгох, сунгах, хүчингүй болгох асуудлаар санал дүгнэлт гаргах ажлыг зохион байгуулах,	Олгосон, сунгасан тусгай зөвшөөрлийн тоо		110	120	Хувийн хөрөнгө оруулалт

Зорилт-17: Үйлдвэрлэлийн зориулалттай тэсэлгээний эргэлтийн асуудлаар санал, дүгнэлт боловсруулах, холбогдох дүрэм, журмыг боловсронгуй болгох	хэрэгжилтэд тавих.	хяналт	Хэлэлцүүлсэн эсэх	1	1	Хувийн хөрөнгө оруулалт
Үндсэн чиг үүрэг-11: Бичил уурхайн талаарх зохицуулалтыг боловсронгуй болгох, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн холбогдолтой эрх зүйн актуудын хэрэгжилтийг хангуулах.						
Зорилт-18: Бичил уурхайн чиглэлээр холбогдох тооцоо судалгаа хийх, санал боловсруулах, эрх зүйн зохицуулалтыг боловсронгуй болгох	18.1.Бичил уурхайн талаар холбогдох судалгаа хийх, эрх зүйн зохицуулалтыг боловсронгуй болгох, хэрэгжилтийг хангуулах арга хэмжээ авах.	Санал боловсруулсан эсэх	1	1	1	Улсын төсөв
Зорилт-19: Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн холбогдолтой эрх зүйн	19.1. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн холбогдолтой эрх зүйн	Санал боловсруулсан эсэх	1	1	1	Улсын төсөв

холбогдолтой эрх зүйн зохицуулалтыг боловсронгуй болгох талаар санал болговруулах, хэрэгжилтийг хангуулах.	зохицуулалтыг боловсронгуй болгох талаар санал боловсруулах, хэрэгжилтийг хангуулах.				
хэмжээг зохион байгуулах					
5.Ерөнхий чиг үүргийн нэр: Газрын тосны салбарын төсөл, хөтөлбөр хэрэгжүүлэх, газрын тос, уламжлалт бус газрын тосны эрэл, хайгуулын ажлыг эрчимжүүлэх, ашиглалт, олборлолт, экспортыг нэмэгдүүлэх, газрын тосны бүтээгдэхүүний хангамж, нийлүүлэлтийн тогтвортой байдлыг хангах, бодлогын удирдамжаар хангах үндсэн үүргийг хэрэгжүүлнэ.					
Үндсэн чиг үүрэг-1: Газрын тос болон уламжлалт бус газрын тосны эрэл, хайгуул, ашиглалт, олборлолт, экспортын үйл ажиллагаатай холбогдсон бодлогын хэрэгжилтийг зохицуулах.					
Зорилт-1: Дорноговь аймагт дотоодын түүхий эдэд түшиглэсэн газрын тос боловсруулах үйлдвэрийг ашиглалтад оруулж, олон улсын стандартын шаардлага хангасан авто	1.1.Газрын уламжлалт бус газрын тосны эрэл, хайгуул, ашиглалтыг эрчимжүүлж нөөцийг өсгөнө;	Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээ нэмэгдсэн байна.	Газрын тос, уламжлалт бус газрын тосны хайгуул, ашиглалтын нийт 23 БХГ хэрэгжиж байна	2025 онд 2 БХГ, 2026 онд 2 БХГ, 2027 онд 1 БХГ, 2028 онд 1 БХГ шинээр байгуулна.	Хувийн хөрөнгө оруулалт
	1.2.Газрын хайгуулын талбайд шинээр газрын тосны	Газрын тос, уламжлалт бус газрын тосны нөөц нэмэгдсэн байна.	2024 оны байдлаар газрын тосны баталгаат	2025-2028 онуудад Эрэл, хайгуулын ажлуудад дэмжлэг үзүүлэх, хяналт,	Хувийн хөрөнгө оруулалт

бензин, түлшний тодорхой хувийг дотоодоосоо хангах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.	орд нээж, нөөц тогтоох ажлыг зохион байгуулах;		нөөц 333.7 сая.тонн, ашиглалтын баталгаат нөөц 33 сая тонн байна.	шалгалтыг сайжруулах замаар хайгуулын ажлыг эрчимжүүлэх, гэрээлэгчдийн хайгуулын ажлын үр дүнгээр нөөцийн тооцоо хийвэл ЭБМЗ-өөр хэлэлцүүлнэ	Хувийн хөрөнгө оруулалт Петрочайна дачин тамсаг ХХК, Доншен Газрын тос (Монгол) ХХК, Петроматад ХХК
	1.3.Газрын тос, уламжлалт бус газрын тосны хайгуул, ашиглалтыг эрчимжүүлж, олборлолтыг урт хугацаанд тогтвортой хадгалах, боломжит хэмжээгээр нэмэгдүүлэх ажлыг зохион байгуулах ажлыг нэгдсэн удирдлага, арга зүйгээр хангах;	Олборлох тосны хэмжээгээр тодорхойлогдоно.	2024 онд хүлээгдэж буй гүйцэтгэлээр 568 мянган тонн газрын тос олборлож экспортлосон	2025 онд 735 мян.тн 2026 онд 655 мян.тн 2027 онд 586 мян.тн 2028 онд 517 мян.тн газрын тос олборлоно	
	1.4.Газрын тос хайх, ашиглах тусгай зөвшөөрлийг олгох, сунгах, түдгэлзүүлэх, хүчингүй болгох	Газрын тосны тухай хууль, Зөвшөөрлийн тухай хуулийн хүрээнд тусгай	Газрын тос, уламжлалт бус газрын тосны хайгуул, ашиглалтын	2025 онд 2 БХГ, 2026 онд 2 БХГ, 2027 онд 1 БХГ,	Хувийн хөрөнгө оруулалт Гэрээлэгч нар

	талаар санал боловсруулж, шийдвэрлүүлэх ажлыг бодлогын удирдамжаар хангах;	зөвшөөрлийг олгох, сунгах, түдгэлзүүлэх, хүчингүй болгох асуудлыг шийдвэрлүүлсэн байх.	нийт 23 БХГ хэрэгжиж байна	2028 онд 1 БХГ шинээр тусгай зөвшөөрөл олгоно.	
Үндсэн чиг үүрэг-2: Газрын тосны бүтээгдэхүүний хангамж, нийлүүлэлтийн бодлогыг төлөвлөх, нөөц, импорт, худалдаа, тээвэрлэлт, хадгалалтын үйл ажиллагаатай холбогдсон бодлогын хэрэгжилтийг зохицуулах, аж ахуйн нэгж, хөрөнгө оруулагчдын үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх.					
Зорилт-2: Газрын тосны бүтээгдэхүүний 3-6 сарын хэрэглээний нөөц бүрдүүлэхэд шаардлагатай улсын нөөцийн шатахууны агуулахын барилга байгууламжийг ашиглалтад оруулна.	2.1.Газрын тосны бүтээгдэхүүний хангамжийн тогтвортой байдлыг хангах ажлыг зохион байгуулах;	Бүтээгдэхүүний хэрэглээ, тоо хэмжээ нэмэгдсэн байна.	2024 онд импортлосон газрын тосны бүтээгдэхүүний хэмжээ 2.3 сая тонн	2025 онд 2,4 сая.тн 2026 онд 2,5 сая.тн 2027 онд 2,5 сая.тн 2028 онд 2,6 сая.тн Бүтээгдэхүүн импортлоно.	Импортлогч ААН-үүд, Хувийн хөрөнгө оруулалт
	2.2.Экологийн өндөр ангилал бүхий Евро-5 стандартын шатахууны хэрэглээг нэмэгдүүлэх ажлыг зохион байгуулах;	Евро-5 стандартын Бүтээгдэхүүний хэрэглээ, тоо хэмжээ өснө.	2024 онд Евро-5 стандартын 5 шатахууны хэрэглээ 15 хувьд хүрсэн.	2025 онд 17 %, 2026 онд 19 %, 2027 онд 21 %, 2028 онд 25 %-д хүргэнэ	Импортлогч ААН-үүд, Хувийн хөрөнгө оруулалт

	2.3.Төр, хувийн хэвшлийн улсын хөрөнгөөр нөөцийн агуулахыг байгуулах;	Улсын нөөцийн шатахууны агуулахыг барьж байгуулна.	2024 оны байдлаар Ажлын хэсэг байгуулж тооцоо, судалгаа зураг төслийн санхүүжилтийг ЭЗХЯ-ны төсөвт суулгасан.	2025 онд барилгын ажил 10%, 2026 онд барилга 40%, 2027 онд 90%, 2028 онд агуулахын барилгыг ашиглалтанд хүлээн авна	Төр-Хувийн хэвшил
	2.4.Бүх шатахууныг импортлох, бөөний болон жижиглэнгийн худалдаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг олгох, сунгах, түдгэлзүүлэх, хүчингүй болгох талаар санал боловсруулж, шийдвэрлүүлэх ажлыг бодлогын удирдамжаар хангах.	Газрын төрлийн бүтээгдэхүүний тухай хууль, Зөвшөөрлийн тухай хуулийн хүрээнд тусгай зөвшөөрлийг олгох, сунгах, түдгэлзүүлэх, хүчингүй болгох асуудлыг шийдвэрлүүлсэн байна.	Импорт-Бөөний худалдаа, Жижиглэнгийн худалдаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл 2024 онд хэрэгжиж байна	Тухайн жилд шинээр олгох хүсэлт гаргасан, хугацааг сунгуулах хүсэлтийн тоо хэмжээгээр тодорхойлогдоно	Хувийн хөрөнгө оруулалт Хүсэлт гаргасан ААН-үүд
Үндсэн чиг үүрэг-3: Газрын тосны салбарын стандарт, дүрэм, журмын хэрэгжилтийг хангах, өөрчлөх, шинэчлэх санал боловсруулах ажлыг зохион байгуулах, холбогдох байгууллагуудтай хамтран хяналт тавих;					
Зорилт-3: Газрын тосны салбарын	3.1.Газрын тосны бүтээгдэхүүний чанар, стандартын	Холбогдох хууль, тогтоомжид нийцсэн байна.	-	Салбарын хууль тогтоомж шинэчлэгдсэнтэй	Улсын төсөв

стандарт, дүрэм, журмын хэрэгжилтийг хангах, ажлыг зохион байгуулах, хяналт тавих;	шаардлагын биелэлтийг ажлыг хангах зохион байгуулах, эрх зүйн баримт бичиг, дүрэм журам, норм, стандартын төсөлд санал боловсруулах;			холбоотойгоор холбогдох стандарт, дүрэм, журам шинэчлэх ажил хийгдэнэ.	
3.2.Газрын тосны салбарын судалгаа, мэдээ, мэдээллийн нэгдсэн сан бүрдүүлэх;	Мэдээллийн сан үүсгэж хэрэглэгчийг салбарын мэдээллээр хангах.	-		Салбарын мэдээ, мэдээллийн цахим сан бүрдүүлэх, хөгжүүлэх	Улсын төсөв
3.3.Газрын тосны гадаад дотоод зах зээл, хөрөнгө оруулалттай холбоотой судалгаа, мэдээллийг нэгтгэх.	Салбарын зах зээл, хөрөнгө оруулалттай холбоотой мэдээллийн сан үүсгэж хэрэглэгчийг салбарын мэдээллээр хангах.	-		Салбарын зах зээл, хөрөнгө оруулалтын мэдээллийн цахим санг бий болгох, хөгжүүлэх	Улсын төсөв
6.Ерөнхий чиг үүрэг-1: Төрийн захиргааны болон хүний нөөцийн удирдлагын манлайллыг хангах, эрх зүйн зөвлөгөө, дэмжлэг үзүүлэх, салбарын гадаад хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх, цахим шилжилт, хөтөлбөр, төсөл арга хэмжээ хэрэгжүүлэх ажлыг салбарын хэмжээнд зохион байгуулах, нэгдсэн удирдлагаар хангах.					
Үндсэн чиг үүрэг-1: Төрийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах.					

Зорилт-1: Төрийн захиргааны удирдлагын манлайллыг хангах, аппаратын дотоод ажил болон олон нийттэй харилцах, бодлого, стратеги, хөтөлбөр, төсөл, төлөвлөгөө, хамтын ажиллагааны гэрээ, хэлэлцээрийн хэрэгжилтийг нэгтгэн тайлагнах	1.1.Яамны ажил болон олон нийттэй харилцах, бодлого, стратеги, хөтөлбөр, төсөл, төлөвлөгөө, хамтын ажиллагааны гэрээ, хэлэлцээрийн хэрэгжилтийг нэгтгэн гаргах, тайлагнах.	Үйл ажиллагааны үнэлгээний хувь	хувь	хувь	Улсын төсөв
Зорилт-2: Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарын мэргэжилтэй боловсон хүчнийг бэлтгэх, сургах, даван сургах	2.1 Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарын төрийн албан хаагчдыг сургах, даван сургах, мэргэшүүлэх хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангах.	Хэрэгжилт хангасан эсэх (Тийм:1, Үгүй:0)	0	1	Улсын төсөв Гадаадын зээл, тусламж, бусад

чиглэлээр хөтөлбөр, төлөвлөгөө, боловсруулах, хэрэгжилтийг зохицуулах, зохион байгуулах						
Үндсэн чиг үүрэг 2: Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарын мэргэжилтэй боловсон хүчний чадавхыг дээшлүүлэх, хэрэгжилтийг зохицуулах, зохион байгуулах.						
Зорилт-3:	3.1.Хөрөнгө	Хэрэгжүүлсэн	9	13	Гадаадын зээл, тусламж	
Хөрөнгө оруулалтын төсөл, хөтөлбөрүүдэд дүн шинжилгээ хийх, хэрэгцээ шаардлагыг тодорхойлох, хэрэгжилтийг хангахад дэмжлэг үзүүлэх	оруулалтын томоохон төсөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай тооцоо, судалгаа боловсруулах, хэрэгжүүлэх арга замыг тодорхойлох, хэрэгжилтийг хангахад мэргэжил, арга зүйн дэмжлэг үзүүлэх.	төсөл, арга хэмжээний тоо				
Зорилт-4:	4.1. Аж үйлдвэр, эрдэс	Боловсруулсан	12	64	Гадаадын зээл, тусламж	
Салбарын хөрөнгө оруулалт, татвар, бүтээгдэхүүний худалдаа, экспортын талаар судалгаа хийх,	баялгийн салбарын статистик мэдээллийг долоо хоног, сар, улирал, жилээр нэгтгэн боловсруулах, тайлагнах, хэрэглэгчийг	статистик, мэдээллийн тоо				

статистик мэдээллээр хэрэглэгчийг хангах	мэдээллээр шуурхай хангах;				
	4.2. Экспортод гаргаж буй ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр тооцох жишиг үнийг батлах, нийтэд мэдээлэх.	Зарласан жишиг үнийн тоо	12	48	Улсын төсөв
Үндсэн чиг үүрэг-3: Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарын хууль, эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох, хууль тогтоомжийн талаар олон нийтэд сурталчлан таниулах.					
Зорилт-5: Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарын хууль тогтоомж, түүнд нийцүүлэн боловсруулах бусад эрх зүйн актын төсөл мэргэжил арга зүйн зөвлөгөөгөөр хангах.	5.1.Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарын хууль тогтоомж, түүнд нийцүүлэн боловсруулах бусад эрх зүйн актын төсөл мэргэжил арга зүйн зөвлөгөөгөөр хангах.	Боловсруулсан хууль тогтоомж, эрх зүйн актын тоо	-	Тухай бүр	Гадаадын зээл, тусламж
Үндсэн чиг үүрэг-4: Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарын гадаад харилцаа, хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх.					
Зорилт-6: Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарын гадаад хамтын	6.1.Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарын гадаад харилцаа, хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх, хөрөнгө	Байгуулсан гэрээ, хэлэлцээрийн тоо	-	Гүйцэтгэлээр	Улсын төсөв, Гадаадын зээл, тусламж

ажиллагааг хөгжүүлэх, хөрөнгө оруулалтын гэрээний талаар гадаад орон, олон улсын эрх зүй, туршлагыг судлах, санал гаргах, дэмжлэг үзүүлэх	оруулалт чиглэлээр хөтөлбөр хэрэгжүүлэхэд мэргэжил, арга зүйн дэмжлэг үзүүлэх, хоёр болон олон талт хамтын ажиллагааны гэрээ хэлэлцээр, санамж бичиг байгуулах.	татах төсөл			
Үндсэн чиг үүрэг-5: Цахим шилжилт, хөтөлбөр, төсөл арга хэмжээ хэрэгжүүлэх ажлыг салбарын хэмжээнд нэгдсэн бодлого, удирдлага, зохицуулалтаар хангах.					
Зорилт-7: УУХҮЯ, АМГТГ, УГА-ны үйл ажиллагааны үндсэн чиглэлийн хүрээнд төрийн байгууллага, аж ахуйн нэгж, иргэдэд чиглэсэн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах	7.1 Цахим засаглалын багц хуулиудын хэрэгжилтийг хангаж ажиллах; 7.2 Байгууллагын сүлжээ болон программ хамгамж, техник хэрэгслийн ашиглалт, мэдээллийн аюулгүй байдлыг хангах, мэдээлэл солилцох техникийн шийдэл болон технологи нэвтрүүлэх ажлыг зохион байгуулах.	Хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажилласан эсэх (Тийм:1, Үгүй:0) Арга хэмжээ авч ажилласан эсэх (Тийм:1, Үгүй:0)	0	1	Улсын төсөв
			0	1	Улсын төсөв

7.Ерөнхий чиг үүргийн нэр: Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн сайдын төсөв, санхүү, хөрөнгө оруулалтыг үр ашигтай төлөвлөлт хийж, зарцуулах, хэрэгжилт болон төсвийн нээлттэй байдалд хяналт тавих, тайлагнах, нэгдсэн удирдлагаар хангах, салбарын хөрөнгө оруулалтын орчныг сайжруулах, төсөл хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангахад дэмжлэг үзүүлэх.

Үндсэн чиг үүрэг-1: Төсвийн ил тод, хариуцлагатай байдлыг дээшлүүлэх.

Зорилт-1: Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн сайд (ТЭЗ)-ын төсөв, санхүү, хөрөнгө оруулалтыг үр ашигтайгаар төлөвлөх, зарцуулах, хэрэгжилтэд хяналт тавих	1.1. Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн сайд (ТЭЗ)-ын багцын төсвийн санхүү, хөрөнгө оруулалтыг төлөвлөх, зохицуулах, тайлагнах үйл ажиллагааг зохион байгуулах, үйлчилгээ үзүүлэх;	Боловсруулсан төсвийн төслийн тоо	3	4	Улсын төсөв
	1.2. Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн сайд (ТЭЗ)-ын төсвийн багцын санхүүгийн тайланг нэгтгэн баталгаажуулах, тайланг холбогдох газарт хүргүүлэх;	Хүргүүлсэн тайлангийн тоо	1	-	Улсын төсөв
	1.3. Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн сайд (ТЭЗ)-ын эрхлэх асуудлын хүрээний харьяа төрийн болон төрийн өмчийн оролцоотой байгууллагуудын санхүүгийн тайланг	Хүргүүлсэн тайлангийн тоо	1	1	Улсын төсөв

салбарын нэгдсэн нэгтгэх;	салбарын сайдын тайланд				
1.4.Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн сайд (ТЭЗ)-ын эрхлэх асуудлын хүрээний харьяа байгууллагуудын худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулах, Төсвийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд нийцсэн байдал	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд нийцсэн байдал	1	1	Улсын төсөв	
1.5.Яамны нягтлан бодох бүртгэлийг төлөвлөх, зохион байгуулах, тайлагнах;	Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуульд нийцсэн байдал	1	1	Улсын төсөв	

Үндсэн чиг үүрэг-2: Салбарын гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалтын орчныг сайжруулах, дэмжих чиглэлээр санал боловсруулах, олон улсын хамтын ажиллагааны байгууллагын зээл, тусламжийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх төсөл, хөтөлбөрийн төлөвлөлт, гүйцэтгэлд дүн шинжилгээ хийх, хэрэгжилтэд хяналт тавих, идэмжлэг үзүүлэх.

Зорилт-2: Салбарын гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалтын төсөл	2.1. Салбарын хөрөнгө оруулалтын орчныг сайжруулах чиглэлээр нийгэм эдийн засгийн үндэслэлтэй судалгаа хийх, төлөвлөгөө боловсруулах;	Боловсруулсан төлөвлөгөө, судалгааны тоо	0	1	Гадаадын зээл, тусламж
хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангахад бүх талын дэмжлэг үзүүлэх.	2.2 Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд гадаадын зээл, тусламжийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх төсөл, хөтөлбөрийн мэдээллийг боловсруулж олон улсын хамтын ажиллагааны байгууллагад хүргүүлэх, хамтран ажиллах, хэрэгжиж буй төсөл, хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд хяналт тавих.	Хэрэгжүүлсэн төсөл, хөтөлбөрийн тоо	3	3	Гадаадын зээл, тусламж
8.Ерөнхий чиг үүргийн нэр: Хууль тогтоомж, бодлогын хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ хийж, үр дүнд үнэлгээ өгөх, дотоод аудит хийх, эрсдэлийн удирдлагаар хангах.					
Үндсэн чиг үүрэг-1: Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэр, бодлогын баримт бичиг, байгууллагын үйл ажиллагаа, төсөл хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийх, дүгнэлт зөвлөмж боловсруулах, сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудад дотоод аудит хийх, эрсдэлийн удирдлагаар хангах.					

Зорилт-1: Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэр, бодлогын баримт бичиг, байгууллагын үйл ажиллагаа, төсөл хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд хийсэн хяналт шинжилгээ, үнэлгээний тайланг Удирдлагын зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлэн, холбогдох байгууллагуудад хүргүүлэх	1.1.Хууль тогтоомж, бодлогын баримт бичгүүд, байгууллагын үйл ажиллагаа, төсөл хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ хийж, үр дүнд үнэлгээ өгч, тайланг холбогдох газарт хүргүүлэх.	Зорилтот түвшин, хүрсэн түвшин хоорондын зөрүү	3.4	1.5	Улсын төсөв
Зорилт-2: Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудад дотоод аудит хийх, эрсдэлийн	2.1.Яамны дотоод аудитын төлөвлөгөөг боловсруулан батлуулж, төлөвлөгөөт болон төлөвлөгөөт бус дотоод аудит хийх.	Хийгдсэн аудитын тоо	0	5	Улсын төсөв

удирдлагаар хангах						
9. Ерөнхий чиг үүргийн нэр: Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн салбарын эрсдэлд суурилсан хяналт шалгалтын бодлогын хэрэгжилтэд хяналт тавих, хяналт шалгалтын үйл ажиллагааны стратегийг боловсруулах, зорилго, зорилтуудыг хэрэгжүүлэхэд нэгдсэн удирдлага зохион байгуулалтаар хангах үндсэн үүргийг хэрэгжүүлнэ.						
Үндсэн чиг үүрэг-1: аж үйлдвэр, геологи, цөмийн болон цацраг, уул уурхай, газрын тосны салбарын барилга байгууламж, технологи, шугам сүлжээ, тоног төхөөрөмжийн зураг төсөл, угсралт, ашиглалтын явцад хууль тогтоомж, норм, нормативын баримт бичгийн хэрэгжилтийг хангуулах, техникийн чанар аюулгүй байдлыг хангуулж, эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, хяналт шалгалтын мэдээллийн сан үүсгэх, тайлагнах, техникийн магадлал, баталгаажуулалт хийх						
Зорилт-1: Салбарын хууль тогтоомж, бодлогын хэрэгжилтэд төрийн хяналт шалгалтын тухай хуулийн дагуу хяналт тавих, үйл ажиллагаанаас учирч болзошгүй эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, аюулгүй байдлыг хангуулах	1.1 Хяналтын тогтолцоог олон улсын жишигт нийцүүлэх, хяналт шалгалтын стратеги, эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох;	Боловсруулсан хуулийн төсөл, хяналтын хуудас, эрсдэлийн шалгуур үзүүлэлтийн тоо	1	1	Улсын төсөв	
	1.2 Эрсдэлд суурилсан хяналт шалгалтын бодлогыг үйл ажиллагааны стратегийн зорилтуудтай уялдуулан тодорхойлох, төлөвлөх, салбарын хууль тогтоомж, бодлогын хэрэгжилтэд төрийн хяналт шалгалтын тухай	Төлөвлөсөн объектын гүйцэтгэл, %/ хууль сахин мөрдөлт - %/	73%, 76.7%	75%, 78.7%	Улсын төсөв	

	хуулийн дагуу хяналт тавих, тайлагнах;					
	1.3 Хүн амын эрүүл мэнд, хүрээлэн буй орчинд учирч болзошгүй эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, аюулгүй байдлыг хангуулах.	Иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага /Тоо/	-		Гүйцэтгэлээр	Улсын төсөв
Үндсэн чиг үүрэг 2: Цахим технологид тулгуурласан бүртгэл, мэдээллийн санг ашиглан тусгай зөвшөөрөл олгох						
Зорилт-2: цацрагийн үүсгүүрийн тусгай зөвшөөрөл олгох, хяналт тавих, цөмийн материал, цацрагийн үүсгүүрийн улсын бүртгэл хөтлөх, цахим системийн хөгжүүлэлт хийх	2.1.Цацрагийн үүсгүүртэй холбоотой үйл ажиллагаа явуулах аж ахуйн нэгж, байгууллагад цацрагийн аюулгүйн үнэлгээ хийж холбогдох эрхийн тусгай зөвшөөрөл олгох;	Хүсэлтийн шийдвэрлэлт /хувь/	100	100		Улсын төсөв
	2.2.Тусгай зөвшөөрлийн болон цөмийн болон цацрагийн аюулгүй байдлыг хангах чиглэлээр цахим мэдээллийн системийг хөгжүүлэх.	Системийн ашиглалт хөгжүүлэлт /хувь/	80	100		Улсын төсөв

--o00o--